ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5585 — 7/20 ՅՈՒՆԻՍ 1904 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 6 ԲԷՊԻԼ ԱԽԸՐ 1322 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5585

در علیه‌ده ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ ar եւ k գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրս
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Տր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադրուի

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ՃԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՒ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ԱՐԴԻ ՇԵՆԵՐԸ

Հիւանդանոցի մը տեղաւորմանը գլխաւոր նպատակն է առաւելութիւն ընծայել կարեւորագոյն բանը օդն է, քանի որ այդ տարիին մէջ պարունակած են մեր կեանքին նորագիւ եւ կողդուրիչ պատճառները: Այս սկզբունքին վրայ հիմնուած, մէկ դարէ ի վեր, բժիշկ եւ ճարտարապետ մասնագէտներ իրենց ուշադրութիւնը դարձուցած են հիւանդանոցներու ծրագրին վրայ, բարեփոխումներ ներմուծելով: Զմռնանք որ ապաքինարաններու մէջ օդով կը բուժուին այսօր: Օդ եւ առողջապահութիւն, երկու կենսական տարրեր են հիւանդին համար:

Առաջինը ձեռք ձգելու եւ գործածելու միջոցը չատ դիւրին է, քանի որ բնութիւնը առատօրէն պարգեւած է մեզի, բաւ է որ գիտնանք օգտուելու եւ զանոնկը, բայց այնքան դիւրին չէ ի գործ դնել երկրորդը: Առողջապահութիւնը, հետզհետէ կատարուած գիւտերէն կախեալ ըլլալով, միշտ բարեփոխման ենթակայ է: Բնաւորութիւնը մեծապէս կ'ազդեցնի մասնագէտին, բուժանոցներու մէջ իրականացնելու համար թէ՛ բժշկութեան եւ թէ վերաբուժութեան նորագոյն պահանջները: Հակնեխուը, բաղդատաբար նոր գիւտ մըն է. առնօք վէրքը կ'այրուն եղեր. Փաքր-Ասիոյ խարբը՝ Ըստանբուլի ծուխով կը հակնեխեն վէրքը: Այսօր 10էն աւելի նիւթեր գտնուած են, մարմնոյն հիւանդ մասը մաքուր եւ ապականութենէ զերծ պահելու համար: Ասիս Ֆեմիը հոս ունէր, սիւլիմէն գրուտ գիրուածիւնը. ասիկա առանձին անպահութիւնը չանենալէ զատ՝ ամենափոքր քանակութիւն մըն ալ կը բաւէ աղտեցութիւնը գործելու համար:

Բիմիագէտին գիւտերէն օգտուելով, ճարտարագործը սկսաւ նորանոր նիւթեր կազմել. կը բաւէ յիշատակել որ հանքածուխին թորումէն ստացուած նիւթեր առաջ եկած են եւ արդիօք դեռ ստացուելու պիտի գան: Կեանքի պայքարն է որ կը մղէ մարդը, բնութեան ծոցին մէջ թաքնուն մնացած մարմիններ երեւան հանելու:

Ուստի, օդի եւ առողջապահութեան, ճարտարապետի այս երկու donnée-ներուն վրայ հիմնուելով, գիւտերեան առաջին գործը եղաւ ուսումնասիրել թէ հիւանդի մը ո՛րքան մաքուր օդ պէտք է եւ չուռոյ գաւառ որ 40–50 քառակուսի մէթր օդը կը բաւէ մարդ գլուխ: Ասոր հետեւանքը սա եղաւ որ հիւանդին ննջասենեակը, ըստ կարելւոյն պէտք է չրջապատուած ըլլայ ուղղակի մաքուր օդէն, այսինքն galerie-ով չրջապատել, եւ ընդհանուր ծնա galerie-ի դրութիւն մը, որով հաղորդակցութեան մէջ դրուած են կարգ մը զուգահեռական դիրքով դասեղուած տաղաւարներ: Ցառակագիծը պարզ է. հիւանդասենեակն դուռն ներս մտանելու պէս, դիմացէն կ'ելնէ վարչութեան չէնքը եւ անոր եռակի մեծ գաւիթ մը ու պարտէզ մը եւ շուրջանակի երկու յարկերէ բաղկացած salle de communication մը. ասկէ դուրս կան տաղաւարներ: Շէնքին մէկ մասը արանց, միւս մասը կանանց յատկացուած է:

Այսպէս տաղաւարին պատերը իրենց երկայնութեան մէջ ուղղակի բաց օդին հետ հաղորդակցութեան մէջ են, հիւանդին քով հասնելու համար: Տաղաւարին երկու գլուխները դրուած galerie-ին կողմը կան մահճակալի սենեակ մը, հիւանդապահին յատուկ ննջասենեակ մը. երբեմն մէկ երկու առանձին սենեակներ, Տաղաւարին միւս ծայրը դրուած են ճեմիներ, սանդուխ մը եւն.: Ու այս դրութեամբ, տեղ եւ չատ դրամ չվատնելու համար, հիւանդանոցի չինութեանց վարչութիւնները մէկ-երկու յարկ վրան չինելով, իրենց կանոնաւոր հիւանդանոցը ստեղծած են:

Ցառաջդիմութիւնը անկէ ի վեր կարեւոր քայլեր առաւ:

Տաղաւարը բոլորովին կղզիացընել, որպէս զի լապտերի նման օդին մէջ մնայ. այս նպատակին հասնելու համար՝ ստիպուեցաւ ճարտարապետը սիներու վրայ զետեղել ննջասենեակները, որով չորս կողմէն բաց կը մնան եւ օդը իր ուզածին պէս հիւանդներու շուրջը կը պտտի:

Ամերիկացիք, որոնք գործնական մարդիկ են, օր մըն ալ սկսան ըսնոլ թէ հիւանդանոցի պատին նիւթերը ժամանակ մը վերջը ապականութիւնը ծծելով, վատառողջ եւ վնասակար միջավայր մը կը դառնան հիւանդին: Ասոր դարմանն ի՞նչ է. հիւանդանոցները քակելէ եւ այրելէ զատ ուրիշ դարման չկայ: Փայտէն եւ հիւղականման տաղաւարներու չինութիւնը ձեռնարկեցին իսկոյն, որպէս զի կրակով ջնջուելիք այդ գումարը մեծ դրամագլուխ մը չներկայացնէ: Ու այսպէս ալ եղաւ:

Եւ օրավհետեւ նորութիւնը կայծակի արագութեամբ կ'ընթանայ, հիւղակէն դրութիւնը ընդունելութիւն գտաւ անմիջապէս: Հին աշխարհի մայրաքաղաքներուն մէջ, եւ այն քաղաքները որոնք տակաւին չունէին կանոնաւոր հիւանդանոցներ, առանք իսկոյն իրենց ծրագիրները այդ կերպ պատրաստեցին, այսինքն հիւանդները խումբ խումբ կղզիացնել. մատնեցէք որքան դրամ պէտք եղած է այս տեսակ հոստատութեան մը չինութեան:

Այս ամէն բարեփոխութիւնները, դիտեցէք որ օդին համար է, քանզի մեծ կեդրոններու մէջ հիւանդները չրջապատող մթնոլորտը արդէն բաղմութեան չնչած օդը եւ ապականած ըլլալուն, չի կրնար մաքուր եւ կողդուրիչ հանդիսանալ:

Հիւանդանոցին ննջասենեակներու չինութեան խնդիրը լուծուած, առողջապահական սկսաւ կարեւորութիւն ստանալ. մասնագէտ դիտելով որ միքրոպը ծակ ու ծուկ սիրոյ կենդանի մըն է, ջնաց հիւանդին ընկած տեղւոյն մէջ կարելի եղածին չափ ճեղքերը, միացուցի գիները անհետացնել, կլորցնել նաեւ անկիւնները, որպէս զի փոշին հոն չմնայ: Տախտակամածը, որ իրարու քով դրուած տախտակներէ չինուած է, որքան ալ խնամքով չինուի, միշտ փոշի ամբարելու շատամարան մըն է, փոխեց եւ միակաւոր նիւթով մը ծածկեց, թէ՛ գեղեցիկ, թէ պարզը եւ թէ ձեղունը, եւ որպէսզի ապականութիւնը չթափանցէ այս նիւթերուն խորը, գեղեցիկ փայլեցուց եւ պատերն ալ ներկեց, ուզուած առնս առատ ջուրով լուալու համար:

Հաւատացէք որ այդ երկու պայմաններուն այս կերպ գտնուցմամ առլով տիպար հիւանդանոց մը չինել յաջողեցաւ մասնագէտը:

Կը մնայ մանրամասնութիւնը. թէ ճեմիները ի՞նչ դիրքերով չինուած ըլլալու են որ հոս չպատճառէ եւ թէ ընդարկութիւնը ի՞նչ կերպ կազմակերպուած ըլլալու է որ դիւրութեամբ աղօրինի՝ ու քսնթրոլ ըլլալի: Այդ պայմաններուն ցանկն ալ գրուած եւ խմբագրուած է. սուղն ալ կայ, ժամանակն ալ կայ. քակին համեմատ:

Օրինակ մը. Salle d'opération մը 2000 սկիով կը չինուի. մեքենաշարժ լուացարան մը՝ 2500–3000 սկի. յատախորդ եղողը մէկ թա՛զ ելլէ:

Փաղն է որ գտծէ զչինանդանոց: Այս նոր գիւտերու եւ բարեփոխումներու հանդէպ, ի՞նչպէս գործելու ենք մենք. ասուսիկ օրուան խնդիրը, օրս մասին կարգ մը յօդուածներ լոյս կը տեսնեն:

Հիմա քննենք մեր հիւանդանոցը: Նախ եւ առաջ հոստատութիւնը քաղաքէն հեռու բացօթեայ տեղի մը մէջ կը գտնուի. դիրք մը որ Հռոմայ մէջ չկայ. նոյն իսկ նորակառոյց Բոյիիկնիքը այդ նպատաւոր դիրքը չունի. թէեւ Հռոմայ էն բարձր տեղը կը գրաւէ: Ներեցէք որ աւելի ճշդեմ բառս. Սէպիգուլէ Պալսոյ ամենաբարձր տեղը չըլլալով հանդերձ, ուրապական մայրաքաղաքներու հիւանդանոցներու տեղերուն համեմատութեամբ, չատ առաւելութիւններ ունի:

Շինութիւնը, ննջարաններու դրութեամբ, պատուհանները ուղղակի բաց օդին հետ հաղորդակցութեան մէջ են; Ննջասրահին լայնքը, որ գիտնականապէս 8 մէթր ներս պէտք է ըլլայ, առանկ աւելի է. եթէ չեմ սխալիր, 10 մէթր է. բարձրութիւնը ամենանորաձեւ, ուրեմն կունայ հիւանդին 40–50 քառակուսի մէթրէն աւելի օդ ընծայել եւ այդ աւելորդը պահեստի կընայ գործածուիլ, եթէ երբեք հիւանդներու թիւը չառնալով, վարչութիւնը սիրայուն անկողինները իրարու աւելի մօտ բերել:

Ասել է չինութիւն մասին պակասութեան մը չենք հանդիպիր. գալով տարակամածին եւ պատերուն, առանք օրուան նորութիւնները ըլլալու համար, գիտը սուղ եւ մեղի համար չափազանցութիւն մը եղած կ'ըլլար, քանի որ նրբայոյզիք հաղիւ դեռ վերջերս կրցան ստանալ կանոնաւոր հիւանդանոցներ: Իսկ առողջապահական մասին, բաւական գոհացուցիչ պայմաններու մէջ կը գտնուի արդէն, որոնց մաքրութեան հոգին ջուրն է, եւ առատ ջուր. չմոռնանք որ ջուրը դեռ վերջերս բերուեցաւ եւ գոհացուցիչ կերպով բաշխում եղած է: Անցեալ տարի, ժէնիրալի ներկայացուցիչին հետ հիւանդանոց այցելութեանս միջոցին, ո՛չ ընկերակիցս, ո՛չ ես եւ ոչ ալ հոգաբարձուները չփախանք ճեմիներու հոտէն:

Բնաղդատ յօդուածագիրները, վերիմամբ անշուշտ չինութեան կերպին եւ ձեւին չհասնելի յաւալ, ճարտարապետին վրայ ալ խարազան բացած՝ յարձակում կ'ընեն եւ կոյր զգուրայն կը մեղադրեն ճարտարապետը: Ճարտարապետ մը մեր քաղաքներուն մէջ, եւ մանաւանդ մեր չրջանակի հանրային գործի մը առթիւ անհպելի եւ անվիրաւորելի անձնաւորութիւն մըն է: Կը տեսնուի որ քննադատ յօդուածագիրները դիտմամբ չդիտնալ կը ձեւացնեն այն անվերջ դժուարութիւնները որոնց միջոցաւ ենթակայ կ'ըլլայ մեր մէջ հանրային չինութեան գործ մը:

Սակայն սկզբնական ծրագիրը հոգաս մէկ ձեւեր ու կերպեր առնելէն յետոյ չինութեան ժամանակ ալ դեռ չատ փոփոխութիւններու կը հանդիպի. դեռ աւելին կայ:

Այդ ճարտարապետները, մասնաւորապէս մեր հանրային շինքերու կառուցման առթիւ ս եւ է քննադատութեան պէտք է ղերծ մնան, սա պատճառաւ որ անոնց ծրագիրները, այնքան յաղնութեամբ ու աքնութեամբ պատրաստուած, տեսակ մը դժուարութեանց կը հանդիպին եւ անվերջ փոփոխութիւններ կը կըրեն: Այսպէս չենքին ծրագիրը այնքան կերպարանափոխ կ'ելլայ որ ճարտարապետն իսկ կը չեւարի կը մնայ: Կ'անցնին տարիներ, կ'անհետանան մանուժաղովներ ու յանձնաժողովներ, բայց չանցնիր վերանգը որուն ենթակայ է ճարտարապետին անունը:

ԼԵՒՈՆ ԿԻՐԻՊԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

(Շար. Շաբաթ օրուան թիւին եւ վերջ)

Կարթիքները կանոցի գեղեցկութեան մասին հարաւ քիչ թէ չատ, կը տարբերին քաղաքակիրթ, կէս–քաղաքակիրթ, եւ վայրենի ազգերու մէջ, ու տարբեր պարագաներու ներքեւ:

Հարցուր, ըսեր է ճանապարհորդ մը, հիւսիսային Ամերիկայի բնիկ Հնդիկի մը թէ ի՞նչ է իր գաղափարը կանոնգեղեցկութեան մասին, եւ ան պիտի պատասխանէ, — լայն եւ տափակ երես մը, փոքր աչքեր, այտի բարձր ոսկորներ, երեք չորս լայն եւ սեւ գիծեր՝ որոնք կը խաչաձեւեն իւրաքանչիւր այտը, ցած ճակատ մը, մեծ եւ լայն ծնօտ մը, եւն.: Այս առաւելութիւնները աւելի կարեւորութիւն կը տանան եթէ անոնց տէր եղողը բարձրահասակ է, կարող է վերածել ամէն տեսակ մարթերը հանդերձեղէնները՝ ալ եւ ալ մասերուն, եւ կրնայ տանիլ իր ուսերուն վրայ 25–30 օխանոց բեռ մը ամառ տաեն, եւ աւելի ծանր բեռ՝ ձմեռը:

Գրող մը կ'ամփոփէ հին Հելլենաց ընդհանուր ըմբռնումը՝ կանացի գեղեցկութեան նկատմամբ՝ հետեւեալ կերպով. — «Ճշմարիտ գեղը ո՛ւ է առանց թերի չունի կանանց հետ, եւ ես կը պնդեմ թէ՝ ձեզի տանք որոնք մասնաւոր միտում մը ունին կիներու. եւ օրիորդներու նկատմամբ՝ չեն սիրեր զանոնք աւելի քան ճանները կը սիրեն կաթը, եւ մեղուները՝ մեղրը»:

Դարձեալ՝ այն սրբատաշութիւնը, ներբատութիւնը եւ պէրանքը զրոյ ֆրանսացի կիները ցոյց կուտան խօսակցութեան միջոցին՝ կը նկատուին մեծ հրապոյր մը երկրի մը մէջ, ուր կնահաճութիւնը եւ ընկերական հաճոյքներու համար մշակուած մասնաւոր ճաշակ մը առաւելակշռութիւն ունի: Մինչդեռ Անգլիացիք կը նախընտրեն կանացի դէմք մը որ կ'արտայայտէ լրջմտութիւն եւ հոմատ վերապահում:

Անշուշտ, կնոջ մը համար կրնայ ըստուել թէ մարմնոյ չնորհալի չրջագիծ մը ունի. ուրիշի մը համար՝ թէ ան սպեղագոյն եւ փայլուն մազեր ունի. ուրիշ մը կրնայ գովուիլ իր գլխին հաւասարակշռութիւնը եւ գեղեցկութիւնը համար. ուրիշներ կրնան դիտել մարդիկ իրենց զատրթ եւ ուրախագին պատառութիւնը, իրենց քաղցրութիւնը եւ հնարագիտութիւնը, իրենց քայլերուն թեթեւութիւնը, իրենց կեցուածքին վայելչութիւնը, իրենց նայուածքին յստակութիւնը ու թարմութիւնը, եւ իրենց այտերուն ու շրթանց վրայ տեսնուած առողջութեան իրական գոյներովը: Անոնց ամէնքն ալ նայի աղջիկներն են: Բայց թէ արտաքին գեղեցկութեան եւ հաճելի ձեւերու ազդեցութիւնը՝ մարդկային սրտին վրայ՝ անհնարապէս կ'աւելնայ, երբ անոնք ընկերացած կը գտնուին ուշիմութեան, ազնուութեան եւ բարեբարոյ

տեսակ դժուարութեանց կը հանդիպին եւ անվերջ փոփոխութիւններ կը կըրեն: Այսպէս չենքին ծրագիրը այնքան կերպարանափոխ կ'ելլայ որ ճարտարապետն իսկ կը չեւարի կը մնայ: Կ'անցնին տարիներ, կ'անհետանան մանուժաղովներ ու յանձնաժողովներ, բայց չանցնիր վերանգը որուն ենթակայ է ճարտարապետին անունը:

ԼԵՒՈՆ ԿԻՐԻՊԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

(Շար. Շաբաթ օրուան թիւին եւ վերջ)

Կարթիքները կանոցի գեղեցկութեան մասին հարաւ քիչ թէ չատ, կը տարբերին քաղաքակիրթ, կէս–քաղաքակիրթ, եւ վայրենի ազգերու մէջ, ու տարբեր պարագաներու ներքեւ:

Հարցուր, ըսեր է ճանապարհորդ մը, հիւսիսային Ամերիկայի բնիկ Հնդիկի մը թէ ի՞նչ է իր գաղափարը կանոնգեղեցկութեան մասին, եւ ան պիտի պատասխանէ, — լայն եւ տափակ երես մը, փոքր աչքեր, այտի բարձր ոսկորներ, երեք չորս լայն եւ սեւ գիծեր՝ որոնք կը խաչաձեւեն իւրաքանչիւր այտը, ցած ճակատ մը, մեծ եւ լայն ծնօտ մը, եւն.: Այս առաւելութիւնները աւելի կարեւորութիւն կը տանան եթէ անոնց տէր եղողը բարձրահասակ է, կարող է վերածել ամէն տեսակ մարթերը հանդերձեղէնները՝ ալ եւ ալ մասերուն, եւ կրնայ տանիլ իր ուսերուն վրայ 25–30 օխանոց բեռ մը ամառ տաեն, եւ աւելի ծանր բեռ՝ ձմեռը:

Գրող մը կ'ամփոփէ հին Հելլենաց ընդհանուր ըմբռնումը՝ կանացի գեղեցկութեան նկատմամբ՝ հետեւեալ կերպով. — «Ճշմարիտ գեղը ո՛ւ է առանց թերի չունի կանանց հետ, եւ ես կը պնդեմ թէ՝ ձեզի տանք որոնք մասնաւոր միտում մը ունին կիներու. եւ օրիորդներու նկատմամբ՝ չեն սիրեր զանոնք աւելի քան ճանները կը սիրեն կաթը, եւ մեղուները՝ մեղրը»:

Դարձեալ՝ այն սրբատաշութիւնը, ներբատութիւնը եւ պէրանքը զրոյ ֆրանսացի կիները ցոյց կուտան խօսակցութեան միջոցին՝ կը նկատուին մեծ հրապոյր մը երկրի մը մէջ, ուր կնահաճութիւնը եւ ընկերական հաճոյքներու համար մշակուած մասնաւոր ճաշակ մը առաւելակշռութիւն ունի: Մինչդեռ Անգլիացիք կը նախընտրեն կանացի դէմք մը որ կ'արտայայտէ լրջմտութիւն եւ հոմատ վերապահում:

Անշուշտ, կնոջ մը համար կրնայ ըստուիլ թէ մարմնոյ չնորհալի չրջագիծ մը ունի. ուրիշի մը համար՝ թէ ան սպեղագոյն եւ փայլուն մազեր ունի. ուրիշ մը կրնայ գովուիլ իր գլխին հաւասարակշռութիւնը եւ գեղեցկութիւնը համար. ուրիշներ կրնան դիտել մարդիկ իրենց զատրթ եւ ուրախագին պատառութիւնը, իրենց քաղցրութիւնը եւ հնարագիտութիւնը, իրենց քայլերուն թեթեւութիւնը, իրենց կեցուածքին վայելչութիւնը, իրենց նայուածքին յստակութիւնը ու թարմութիւնը, եւ իրենց այտերուն ու շրթանց վրայ տեսնուած առողջութեան իրական գոյներովը: Անոնց ամէնքն ալ նայի աղջիկներն են: Բայց թէ արտաքին գեղեցկութեան եւ հաճելի ձեւերու ազդեցութիւնը՝ մարդկային սրտին վրայ՝ անհնարապէս կ'աւելնայ, երբ անոնք ընկերացած կը գտնուին ուշիմութեան, ազնուութեան եւ բարեբարոյ

փակուած նեղ խցիկներու մէջ, եւ իրենց դէմքերը մեղ կը դիտեն ամենափոքրիկ պատուհաններէն՝ փոքր ինչ ծածկուած հովանոցներու ետին՝ նուաստներուն պատճառաւ: Մեր կիներն են անոնք, որ քաղաքավարութեան համար փոփոխած են գալ տեսնել մեզ անգամ մը ալ:

Ուրիշ սանրաններ ալ կան, ուր անծանօթ ճարտարուհիներ կը դիտեն մեր մեկնումը: Ատանք սաքի վրայ կեցած են, շղշղոցուն ամպերով եղերուած եւ խոշոր սեւ առերով զարդարուած հովանոցներու տակ:

ԾՏ.

Ցամրաբար դուրս կ'ելլենք ընդարձակ ու կանաչազոյն ծովածոցէն: Կիներու խմբակները կ'անհետանան: Հազարաւոր ծալքերով բոլորչի հովանոցներու երկիրը տակաւ կը փակուի ու կը ջնջուի մեր ետին:

Ահա՛ ծովը որ կը բացուի, անհուն, անգոյն ու թափուր, ծովը՝ որ իր խորքը կը հանգչեցնէ խիստ հանճարեղ եւ խիստ փոքր առարկաներ:

Անառակիա լեռները, դիմիրի հրուանդանները կը հեռանան:— Եւ ամբողջ այդ ճարանը կը վերջանայ գեղանկար

ժայռերու եւ ալանդակ կղզեակներու մէջ, որոնց վրայ կը նշմարուին փինիկեան ծառեր, քիչ մը անբնական եւ տակաւ չատ սիրուն չարքերով ...:

ԾՏ.

Իրիկուն մը, Դեղին ծովուն բացերը, նաւուս խցիկին մէջ դիպուածով կը նայիմ Տիաս–ձէն–ձիէն առնուած լօթիւններուն. երկու–երեք օր դիմացած էին անոնք. հիմա ա՛լ լմնցած, աղօրմելի վիճակ մը ունին եւ գորգիս վրայ կը ցանցնեն իրենց վարդագոյն թերթերը:

Ես որ ա՛նքան թօշնած, փչացած ծաղիկներ պատած եմ, ծաղիկներ, զարմանք հոս ու հոն, ուշադրի զանազան կողմերէն առած եմ մեկնելու պահուս, ե՛ս որ ծիծաղելի ըլլալու ասոնցմէ մեր ինչ ալ ճշմարիտ հաւաքածոյ մը ընելու չափ պատած եմ անոնցմէ, ի զո՞ւր կը ջանամ, ա՛յ, չեմ կրնար պահել այդ լօթիւնները, թէպէտեւ անոնք նակաղաքիի մէջ վայելած ամրանս վերջին կենդանի ուրուականներն ըլլան:

Փաքր ինչ յարգանքով կը ժողվեմ զանոնք, եւ կը բանամ խցիկս լուսամուտը:

բանները պէտք է գտնուին անոր ուշն ու ուրուշը:

Գալով այն նիւթական պարագաներու որոնք կ'աղդեն ամբանական կեանքին վրայ՝ պէտք չէ հարեւանցի կերպով անցնիլ անոնց վրայէն: Մինչդեռ ա՛յ մէկ ամբանական վիճակ կրնայ գոհացուցիչ նկատուիլ ուռնց ճշմարիտ սիրոյ՝ որ պէտք է ըլլայ անոր առաջին չարժառիթը եւ քաջալերիչը, եւ ա՛յ ալ ո՛ւ է ամբանութիւն որուն համակրական միակ կապը սիրոյ զգացումն է կրնայ հասնիլ կատարելութեան: Ուրիշն սէրը ու ամբանութիւնը պէտք է վեր բանուին սոսկական խորհրդածութիւններէ: Տեսա՞ կանապէս՝ թ'ուեւ՝ լաւ է այդպէս խորհիլ. բայց ամբանական վիճակը, ինչպէս ուրիշ ո՛ւ է վիճակ՝ այս աշխարհս մէջ, պէտք է ունենայ նիւթական հիմ մը: Նոր կազմակերպուած ընտանիք մը պէտք ունի ուտելու՝ ապրելու համար, եւ խնամելու հոգը ստանձնողը պէտք է գիտնայ թէ ի՞նչ կերպով պէտք լրացուի սոյն պէտքը, եւ ասիկա կը նշանակէ դրամական կարողութիւն: Սիրոյ ժամը չուռավ պառուսի կը փոխուի, երբ կերակրելիքներուց չտեմարանը թափուր է:

Սիրահար մը որ կը ներկայանայ իր ընտրած աղջկան՝ դատարկ ձեռքով, աղջկան արժանիքին եւ արժանապատուութեանը հանդէպ յանցանք մը գործած կ'ըլլայ: Եթէ աղջիկը ժառանգուհի մըն է եւ կ'ընդունի իրեն ներկայացուած ձեռքը՝ անոր սիրտերը կը ուտէ իր խանարհումովը. եթէ աղջիկը զուրկ է դրամական ո՛ւ եւ է օժիտ, եւ կ'ընդունի սիրահարին առաջարկը՝ դարձեալ սիրահարը պէտք է որ պէտք ուժէ իր սիրոյ ուարկային կարօտութեան մասնաւորը տեսնելով: Գաղափարական ամուսին մը, էապէս, հոգացող ամուսին մըն է: Ան կը սիրէ տեսնել թէ իր կինը բոլորովին իրմէ կախում ունի իր երջանկութեանը, իր պաշտպանութեանը ու իր խնամքին համար, եւ թէ ինքը կարող վիճակի մը մէջ է՝ սոյն պահանջներուն կատարեալ գոհացում տալու համար:

Ամբանական կեանքի երջանկութեան գաղտագողի թշնամիներէն մէկն ալ պարքն է: Պարքը որդ մըն է որ կը կրծէ եւ կը փճացնէ առանին գեղեցկութեան եւ բեկրկութեան բուն արմատը, ան կը թաունաւորէ ընտանեկան ծառին ամբողջութիւնը: Կաց ու կրիս, հակառակութիւն եւ երկպառակութիւն այն տաեն կը սկսին ծայր տալ, երբ առանին անտեսութեան մէջ գործակցութիւն կ'անտեսուի: Ընտանիք մը պէտք է ապրի իր հասոյթին սահմանին մէջ՝ ա՛յլ ալ նեղ ըլլայ այդ սահմանը:

Ադրեխանդրիա

ՏՈՒԲ. Ս. Վ. ԵԶԵԿԻԷԼԵԱՆ

Միամտութեան օրի՞նակ մը.

Մարդուն մէկը, որուն աչքը արուեստական էր, պատած տաեն կը հանէր զայն: Իրիկուն մը, պանդոկ գտնուած տաեն, սպասուհիին տուաւ կեղծ աչքը, որպէս զի ջուրին մէջ դնէ զայն: Սպասուհին տեղէն չշարժուեաւ՝ միամտին հարցուց թէ ի՞նչի կը սպասէր.

— Կը սպասեմ որ միւս աչքերնիդ ալ տաք:

* *

Երկու Բերայցիներու միջեւ.

— Ձեր ամուսինը ի՞նչպէս կը գտնէ ձեր նոր գնած գլխարկը:

— Չեմ գիտեր, օրսվհետեւ դեռ հաշուեցոյցը չէ տեսած:

Մեզապատ երկինքէ մը ուժգոյն լոյս մը կ'ինչնէ ջուրերուն վրայ. տեսակ մը աղօտ, տխուր ու կանաչագոյն վերլուծում մը կը տուտանի այս Դեղին ծովուն վրայ: —կը զգացուի թէ բուսական ընթացած ենք դէպի Հիւսիս եւ թէ աշնանը կը մօտենայ...:

Կը նեռեմ այդ խեղճ լօթիւնները անսահման ընդարձակութեան մէջ, — նեղրողամտութիւնին խնդրելով՝ իրենց ա՛յնքան տխուր եւ ա՛յնքան մեծ գերեզման մը տալուս համար, իրենց՝ որ ճաբանական էին...:

. . . . . .

ԾԶ.

Ո՛վ Սամ–Թէնասէ–Օմէ–Բամի, ապիտակափայլ լուսա՛ զիս այս փոքրիկ ամուսնութենէն, Բամս գնանկին ջուրերուն մէջ...:

Ա. Ս Ի Զ

ՏԻԿԻՆ ՔՐԻԶԱՆԹԷՄ

Հեղինակ — ԲԻԷՐ ԼՈՒԹԻ

Թարգմանիչ — Տ. Ս. ՀԵԱԼՃԵԱՆ

ԾԴ.

Այդ փոքրագիրներուն ամենէն յետինը, իր անուշ եւ անարատայատ դէմքովը, մատներուն ծայրն ունի այս տեսակ զարդանկարի վերջին բառը, թեթեւ եւ հանճարեղօրէն անհեթեթ՝ որ կը ձկի մեղ ողողելու Ֆրանսայի մէջ, մեր ինկած նմանութեան այս դարուն, եւ որ արդէն մեր մէջ տարուսի անհրաժեշտ միջոցը դարձած է՝ ժամն գնով արուեստական արարկանիր արտադրող կարգ մը գործարանատէրերու համար:

Արդեօք ա՛լ այս երկրէն բամնուելո՞ւս, կամ թէ ա՛լ հոն յանկուցիչ բան մը, ապաստանարան մը չունենալո՞ւս համար է, թէ խելքս ա՛լ քիչ մը ուրիշ կողմ ըլլա՞ւ, — չեմ գիտեր, տակայն ինձի կը թուի թէ այսօրուան չափ յստակօրէն տեսած չէի զայն: Ու, սովորականէ՛ն ալ աւելի՝ զայն կը գտնեմ ճղճիմ, ծերուկ, անարիւն եւ անհիւթ. հիմա իրապէս կը հաւատամ իր անդրշիրեղեղեան հնութեանը, ա՛յնքան դարերու մէջ իր կորցրած անփոփոխութեանը՝ — որ ընդհատպ պիտի յանգի ոգորմելի ալանդակութեան ու խեղկատակութեան, հետզհետէ Արեւմուտքի նորութիւններուն հետ ունեցած չփումովը:

Ժամանակը կ'անցնի, տակաւ հանգիստը կը վերջանայ ամէն տեղ, տարօրինակ փողոցիկները կ'ողեւորին, եւ տրեւուան տակ կը լեցուին նախչուն հովանոցներով: Տգեղութիւններու, անհաւասարի ագեղութիւններու անցքը կը սկսի, անցքը նոյնպէս երկայն պարեգօտներով մարդապուրիկներուն՝ որոնք թաղիքէ գլուխարկներ կը կրեն: Սակարկութիւնը կը սկսի, ինչպէս նաեւ տարուսի պայքարը՝ որ հա՛ մի դառն ու աւելի գարշելի է մեր գործարանքներու քաղաքներէն:

Մեկնելու պահուս, իմ մէջս ուրիշ բան չեմ գտներ, եթէ ոչ՝ թեթեւ հեգնամիտ մը այն եռուզեռումին հանդէպ զոր ցոյց կուտայ խանարհութիւններու վարժ, աշխատասէր, հնարամիտ, չտեսնուած թուի թէ այսօրուան չափ յստակօրէն տեսած չէի զայն: Ու, սովորականէ՛ն ալ աւելի՝ զայն կը գտնեմ ճղճիմ, ծերուկ, անարիւն եւ անհիւթ. հիմա իրապէս կը հաւատամ իր անդրշիրեղեղեան հնութեանը, ա՛յնքան դարերու մէջ իր կորցրած անփոփոխութեանը՝ — որ ընդհատպ պիտի յանգի ոգորմելի ալանդակութեան ու խեղկատակութեան, հետզհետէ Արեւմուտքի նորութիւններուն հետ ունեցած չփումովը:

Ժամանակը կ'անցնի, տակաւ հանգիստը կը վերջանայ ամէն տեղ, տարօրինակ փողոցիկները կ'ողեւորին, եւ տրեւուան տակ կը լեցուին նախչուն հովանոցներով: Տգեղութիւններու, անհաւասարի ագեղութիւններու անցքը կը սկսի, անցքը նոյնպէս երկայն պարեգօտներով մարդապուրիկներուն՝ որոնք թաղիքէ գլուխարկներ կը կրեն: Սակարկութիւնը կը սկսի, ինչպէս նաեւ տարուսի պայքարը՝ որ հա՛ մի դառն ու աւելի գարշելի է մեր գործարանքներու քաղաքներէն:

Մեկնելու պահուս, իմ մէջս ուրիշ բան չեմ գտներ, եթէ ոչ՝ թեթեւ հեգնամիտ մը այն եռուզեռումին հանդէպ զոր ցոյց կուտայ խանարհութիւններու վարժ, աշխատասէր, հնարամիտ, չտեսնուած դժուարութեանց կը հանդիպին եւ անվերջ փոփոխութիւններ կը կըրեն: Այսպէս չենքին ծրագիրը այնքան կերպարանափոխ կ'ելլայ որ ճարտարապետն իսկ կը չեւարի կը մնայ: Կ'անցնին տարիներ, կ'անհետանան մանուժաղովներ ու յանձնաժողովներ, բայց չանցնիր վերանգը որուն ենթակայ է ճարտարապետին անունը:

ԼԵՒՈՆ ԿԻՐԻՊԵԱՆ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

(Շար. Շաբաթ օրուան թիւին եւ վերջ)

Կարթիքները կանոցի գեղեցկութեան մասին հարաւ քիչ թէ չատ, կը տարբերին քաղաքակիրթ, կէս–քաղաքակիրթ, եւ վայրենի ազգերու մէջ, ու տարբեր պարագաներու ներքեւ:

Հարցուր, ըսեր է ճանապարհորդ մը, հիւսիսային Ամերիկայի բնիկ Հնդիկի մը թէ ի՞նչ է իր գաղափարը կանոնգեղեցկութեան մասին, եւ ան պիտի պատասխանէ, — լայն եւ տափակ երես մը, փոքր աչքեր, այտի բարձր ոսկորներ, երեք չորս լայն եւ սեւ գիծեր՝ որոնք կը խաչաձեւեն իւրաքանչիւր այտը, ցած ճակատ մը, մեծ եւ լայն ծնօտ մը, եւն.: Այս առաւելութիւնները աւելի կարեւորութիւն կը տան

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՋԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՈՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ուա-Ֆան-Կուի ճակատամարտը.— Պաշտօնական հեռագիրներ.— Ռուսերու եւ Ճապոնցիներու գլխաւորական շարժումները։

Բարիզ, 15 յունիս.— Բեդերպուրգի հասած վերջին երեք պաշտօնական հեռագիրներէն կը հասկնայի թէ նոր ճակատամարտ մը կատարուած է Ուա-Ֆան-կուի մէջ, չատ աւելի կարեւոր մասին 30ին եւ յունիս 3ին նոյն տեղին մօտերը կատարուած ճակատամարտներէն։ Ճապոնները, յունիս 4ին Բու-Լան-Թիէնի եւ Թան-Բիա-Ֆանի իրենց պաշտպանողական գիծին վրայ ընդունելէ ետքը այս օրախումբը որ վերջերում երկու ճակատամարտներու մասնակցած էր, նոր շարժումի կը պատրաստէին դէպ ի հիւսիս, որպէս զի պտի մասնակցին Լիաօ-Թունկի մէջ իրենց ուղեցած երկու օրախումբերը՝ 5րդ եւ 11րդ։ Այդ շարժումը կը ծանուցուէր յունիս 11էն 12ի գիշերը նախապատրաստական երկու ընդհարումներով, մէկը՝ Ուա-Բիա-Թունկի (այդ գիւղը կը գտնուի Բի-Ցէ-Ուոյնն Ուանկ-Բիա-Լին տանող ճամբուն վրայ) եւ միւսն ալ Լիաօ-Բիա-Թունկի մէջ, կիրճ մը ուր ճամբան կ'անցնի Ցու-Զէու-Հայէն։ Յունիս 13ին Ռուսերը տեղեկութիւն ունէին թշնամի երկու օրախումբերու յառաջացումէն՝ երկու տարբեր ճամբաներէ որոնք կը հասին Զու-Բիա-Թունկին։ Նոյն օրուան իրիկունը ճապոնական զինուորները կը բանակէին՝ Զու-Բիա-Թունկի, Զան-Բիա-Թունկի եւ Լի-Բիա-Թունկի գիւղերը։ Յունիս 14ին, կէսօրէն ետքը, քուրն ճակատամարտ մը յեսոյ Ռուսերը դիրքին տէր մնացին։ Ճապոնական երկու օրախումբերը եթէ ամբողջ էին, անոնց թիւը քառասուն հազարէ չափ ըլլալու էր։ Ռուսերու կողմէն նախ կ'երեւար Ուա-Ֆան-կուի մասնաւոր օրախումբը՝ բաղկացած Սիպերիոյ եւ Ուսուրիի Խաղախներու երկու կիսաբաժիններէ եւ սանմանագլուխի պահակներէ՝ ընդամենը հինգ հազար հոգի. յետոյ ալ ճակատներու Ա. օրախումբին (13,000 հոգի) որուն մասնակցութիւնը հաստատուած է իր պետին՝ Կուէրկրոս օրախումբին ներկայութիւնն՝ այսպէս վիրաւորուած զինուորական գործողութեանց պատճառ։ Իրաւ է որ Ա. օրախումբին մէկ մասը հանպատրաստ անկանոնաւորապէս՝ Բարթ-Արթուրի զինուորական կայանը կազմելու համար, բայց միւս կողմէ թշնամի զանօթամիջոցներու գերազանց նշանակութեան մը հանդէպ՝ Ինչպէս Ինչ-Ֆու։ — Բոլոր այն Զինուորները որոնք նաւակներու մէջ կրնան տեղ մը գտնել, կը հեռանան Բարթ-Արթուրէն։

Հռոմ.— Թոքիոյէն կը հեռագրուի թէ սարտրզի զինուորական կցորդները ուրբաթ օրը Բուանկ-Թունկի թերակղզին պտի ուղեւորին։ Ցաւալի է որ Բարթ-Արթուրի վճռական յարձակումը նոյն օրը ակսի։

Խարպին.— Շրջակայ չինական գիւղերու մէջ ճապոնական լրտեսները կը վխտան։ Ամէն օր քանի մը հատը կը գրկախառնուին կամ կախաղան կը հանուին։ Երէկ ալ դահիճ մը, կորմիր հագած, ձիով Խարպինի հրապարակը ժամանեց, ողջունեց տեղական իշխանութիւնները եւ իր դժնեայ գործին ձեռնարկեց. իսկոյն անհոգի տեսարան մը պարզուեցաւ։ Հինգ լրտեսներ ծունկի վրայ էին. առանց զբաղեցնելու դէպ ի վար ծռած էին մասնաւոր գործիքով մը. ակնթարթի մը մէջ առանց հինգն ալ զլխատուեցան։

Բեդերպուրգ.— Կուէրկրոս զօրավարը, հրամանատար արեւելեան Սիպերիոյ արձակազէններու Ա. կիսաբաժնի՝ Ուա-Ֆան-կուի ճակատամարտին մէջ վիրաւորուեցաւ, 1900ի Չինու դէպքերուն առեն նշանաւոր հանդիսանալով Ս. Գէորգի պատանդանը ստացած էր։

— Զինուորական Դագիէֆիի լրագիրը կը հերքէ այն լուրը թէ նաւային ընդարձակ թիւը պակաս ըլլալով, անոնց թիւը ցամաքային սպաներով լրացուցուած ըլլայ։

— Պատերազմի դաշտին դիմաց քաղաքներուն եւ մանաւանդ Ֆու-Զէուի մէջ հրատարակուած են Չինու կառավարութեան կողմէ ապագրուած ազդարարութիւնները, որոնք կը հրաւիրեն ժողովուրդը չվախնալ օ'չ Ռուսերէն եւ ոչ Ճապոնցիներէն, քանի որ երկուքն ալ կանխիկ դրամով կը ճարեն իրենց գնումները։

Սեուլ.— Ռուսերը որոնց համար անցեալ չաբթու ծանուցուեցաւ թէ դէպի արեւմուտք կ'ուղղուին՝ Բինկ-Եանկի ուղղութեամբ, Եէնկ-Պէն ժամանեցին, ուրկէ հետազօտիչներու փոքր խումբեր ղրկեցին դէպ ի հարաւ ու արեւելք։ Այսօր կը ծանուցուի թէ ռուսական բաղմաթիւ զօրախումբ մը Եալուն կ'անցնի Մանչուրիա մտնելու համար։ Կ'ենթադրուի թէ վերը լիշուած խումբերուն մասը ղղկուելիքները կը կազմէ։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԵԴԵՐԲՈՒՐԳ, 18 յունիս.— Վաֆանկուի ճակատամարտին մէջ վիրաւորուած 1100 Ռուսներ, որոնց 55 սպայ, Լիաօ-Եանկ հասան։ Այս ճակատամարտին մէջ Ռուսերուն ամբողջ կորուստն է 2000 հոգի։ Շեթաքէլկերկ զօրավարին զօրքերը դէպ ի հիւսիս կը քաշեն, Բուրթաքին զօրավարին քով դառնալու համար։

— Աժանս Միւս Լիաօ-Եանկէն կ'իմանայ թէ Բարթ-Արթուրէն հասած ճշդիւ եւ վստահելի լուրերու նայելով ճապոնները մինչեւ յունիս 14 ցամաքի կամ ծովու կողմէ ոչ եւ յարձակում չեն ըրած քաղաքին դէմ։ Ասկէ զատ լուր կը տարուի թէ ճապոնները հինգերորդ անգամ փորձեր են չորս հրթիռ նաւերով փակել նաւահանգստին բերանը, բայց նաւերէն երկուքը անմիջապէս կնկղմեր են ցամաքի մարտկոցներու արձակած ռումբերէն եւ միւս երկուքն ալ ետ դարձեր են, չկրնալով դիմանալ բերդերէն կատարուած բուռն թնդանօթաձգութեան։

ԹՈՔԻՕ.— Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը այս առաւօտ երեւցաւ Ցուկարիի հեղուցին արեւմտեան բերանը։ (Ցուկարի կը գտնուի ճապոնական Եզո եւ Նիբոն կղզիներուն միջեւը։)

ԿԱՍԿՕ.— Կազակի չղջենաւային Ընկերութիւնը ճապոնի ծախեց իր Բրուէկ չղջենաւը, որ 2873 թոն տարողութիւն ունի։

ԼՈՆՏՈՆ (Պատօնական).— Անգլիական Սբարսիոֆ թերթիլանտաւը Եանկեթ-Բեանկի բերանը ժայռի մը զարնուելով ընկղմեցաւ։ Նաւազները ազատուած են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պատերազմի դաշտէն բերնաւ լուր չկայ։ Թոքիոյէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը տեսնուեր է Եաքոնամի բացերը։

ԲԱՐԻԶ.— Անգլիական աղբիւրէ կը նուցուի թէ զանազան նկատումներով Պալթիկի տորմիղը Ծայրագոյն Արեւելք չպիտի ղրկուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճապոնցիները կտրեցին Շեթաքէլկերկ զօրավարին նահանջի գիծը։

ԹՈՔԻՕ.— Հաստատուեցաւ թէ Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղն կողմէ ընկղմած Հաթայի Մարու փոխադրանաւով միայն 400 հոգի խղդուած են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բեդերպուրգէն Սբաճարսէի կը հաղորդեն թէ երեք օրէ ի վեր կատաղի կռիւ մը տեղի կ'ունենայ Բարթ-Արթուրի ճապոնական եւ ռուսական նաւատորմիղներուն միջեւ։

— Լիաօ-Եանկէն լուր կուգան թէ Բուլոքի զօրավարը դէպ ի Ֆէնկ Հուանկ Զէնկի արեւելեան կողմը կը յառաջանայ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ամերիկեան նաւատորմիղը այսօր ճամբայ ելաւ Լիզպոնայէն, այցելելու համար Ազորիոյ-Հունգարիոյ եւ Ցանսատանի առանձնաշնորհները, ուր պիտի մնայ քանի մը շաբաթ։

ԲԱՐԻԶ.— Կորսան Պէնեթ ինքնաշարժ կառքի մրցումին առթիւ, որուն մեծ մրցանակը Ֆրանսացի մը շահեցաւ, Վիլհէլմ կայսրը եւ Նաբագոյ Լուպէ չնորհաւորական հեռագիրներ փոխանակեցին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՇԵՌԱՔԼԵԼՊԵՐԿ ԶՕՐԱՎԱՐԸ ՊԱՇԱՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 19 յունիս.— Թոքիոյի մէջ զրոյց կայ թէ Շեթաքէլպերկ զօրավարը իր բոլոր զինուորներովը պաշարուեր է՝ նեղու զօրավարին բանակին կողմէ։

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Բուրթաքին զօրավարը փաթեթ երկու զօրաբաժին ղրկեց՝ պաշտպանելու Շեթաքէլպերկ զօրավարին նահանջը։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ԼՈՆՏՈՆ.— Նակաղաքիէն կը հեռագրեն Տէյլի Էքսբրէսի թէ ճապոնի ամրաշէն զինուորները ամրցիներ կը շինեն Բարթ-Արթուրի շրջանը։ Ճապոնի զինուորները գիւղերուց խրամատներ կը բանան եւ այդ կերպով սատիանոցարար կը մօտենան բերդին։ Բարթ-Արթուրի մարտիկները ռուսերէ կ'արձակեն ոչխատող ճապոնցիներուն դէմ։

— Բարթ-Արթուրի ռուսական նաւատորմիղին հրամանատարը՝ ծովակալ Վիթէֆթի կը ծանուցանէ թէ այդ տեղի ռուսական մարտանաւերը նորոգուած ըլլալով, ճամբայ ելլելու պատրաստ են։

ԹՈՔԻՕ.— Բարթ-Արթուրի մէջ ճապոնական յառաջապահ դիրքերուն եւ ռուսական ամրցիներուն միջեւ քառասուն վէճքերի հեռաւորութիւն մը մնացած է։ Երկու կողմի յառաջապահ դիրքերուն միջեւ բուռն ընդհարումներ կը կատարուին։

ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ

ԲԱՐԻԶ.— Ռուսիոյ մէջ ճապարանք ցոյց կը տրուի՝ Պալթիկի նաւատորմին ճամբայ հանուելուն համար։

— Զէ-Ֆուէն կը հնուազրեն թէ Բամմուրա ծովակալին նաւատորմիղը կը հասնէ Սգրիալով ծովակալին Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւատորմիղը նաեւ ընկղմեց ճապոնական Իչեարիա փոխադրանաւը։

ՄՈՒԲՏԷՆ.— Ճապոնական Շիրաչի-Մարու եւ Սասօ-Մարու փոխադրանաւերուն մէջ ամբողջ վաշտ մը զինուոր խեղդուած են՝ իրենց դրամատարով ու սպաներով։

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Կ'ըսուի թէ վերջերս ընկղմած ճապոնական երկու փոխադրանաւերուն հետ հինգ հազար ճապոնցիներ խեղդուած են։

ՅՍՄԱՖԻ ՎՐԱՅ

ԼՈՆՏՈՆ, 19 յունիս.— Ճապոնի ընդհանուր բանակեղէն առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Բուրթի զօրավարը կը սպասէ Լիաօ-Թունկի թերակղզիին մէջ տեղի ունեցած եւ ճապոնցիներուն համար յաջողութիւններ ապահովող մեծ ճակատամարտներու վերջնական ելքին համար։

— Մանչուրիոյ մէջ սկսան տեղալ զօրավարը, ճապոնցիներու կողմէ ամուր բանակեցողի վերածուեցաւ։

—Լիաօ-Եանկէն կը գրեն Նովոյէ Վրէմիայի թէ ճապոնի զինուորները կը տառապին ուտելիքի մեծ անբաւականութենէ մը։

—Ճապոնները մեծ ամրցիներ կը շինեն Ֆէնկ-Հանկ-Զէնկի մէջ։ Կը զրաքանեն նաեւ Բու-Լան-Թիէնի եւ Ուան-Ֆանկ-Թիէնի իրենց դիծերը, ինչպէս նաեւ Սիու-Եէնը զոր վերջերս գրաւեցին ռուսներ յառաջապահները։

Ին-Քէու.— Նիու-Զուանկի մէջ, առջի օրը, զինուորական լուսանկարիչներ չարժում մը կատարեցուցաւ։ Այդ տեղի զինուորները Բայ-Բիկ գագին իրենց պատկանած զօրաբաժին միանալու. անոնց յաջորդեցին Սէմիրալաթինսկէն եկած զինուորներ, որոնք չատ առոյգ կ'երեւնան։ Ռուսները կ'երեւայ թէ ուժգին կերպով պիտի գործեն դէպ ի հարաւ։

— Բանի մը զօրախումբեր եւ ռազմամթերքներու փոխադրումը մը, առջի օրը, Նիու-Զուանկէն անցան դէպ ի հիւսիս երթալով։ Զինուորները թէեւ բանական ծանրաբեռնուած, սակայն լաւ վիճակ մը ունին։ Երէկ առաւ վիրաւորներ տանող կառքեր ալ անցան Նիու-Զուանկէն։ Զրոյց կայ թէ Բայ-Բիկի նարաւային կողմը հինգ օր տեւող ճակատամարտ մը կատարուեր է։

Բեդերսպուրգ.— Այն լուրը թէ Բարթ-Արթուրի նաւատորմիղ բոլոր նաւերը նորոգուած են ու պատերազմելու կարող վիճակի մէջ կը գտնուին, հաստատուած կ'երեւայ Նիքոլա կայսր կողմէ Պկեպրաղով զօրավարին ուղղուած այն խօսքերէն թէ Բարթ-Արթուրի նաւատորմիղը լաւ վիճակի մէջ է եւ բոլոր մարտանաւերը նորոգուած են։

— Լիաօ-Եանկէն կը հեռագրեն Ռուս լրագրին թէ Բարթ-Արթուրէն մեկնած երկու ռուս սպաներ Բարէա ժամաներ են։ Զոյգ օր շարունակ ոչխատեր են՝ խոյս տալու ճապոնցիներուն զինուորական կայաններէն։ Այդ սպաները կ'ըսեն թէ ճապոնները մեծ ամրցիներ կը շինեն Ֆէնկ-Հանկ-Զէնկի մէջ։ Կը զրաքանեն նաեւ Բու-Լան-Թիէնի եւ Ուան-Ֆանկ-Թիէնի իրենց դիծերը, ինչպէս նաեւ Սիու-Եէնը զոր վերջերս գրաւեցին ռուսներ։

Բեդերսպուրգ.— Կուէրկրոս զօրավարը, հրամանատար արեւելեան Սիպերիոյ արձակազէններու Ա. կիսաբաժնի՝ Ուա-Ֆան-կուի ճակատամարտին մէջ վիրաւորուեցաւ, 1900ի Չինու դէպքերուն առեն նշանաւոր հանդիսանալով Ս. Գէորգի պատանդանը ստացած էր։

— Զինուորական Դագիէֆիի լրագիրը կը հերքէ այն լուրը թէ նաւային ընդարձակ թիւը պակաս ըլլալով, անոնց թիւը ցամաքային սպաներով լրացուցուած ըլլայ։

— Պատերազմի դաշտին դիմաց քաղաքներուն եւ մանաւանդ Ֆու-Զէուի մէջ հրատարակուած են Չինու կառավարութեան կողմէ ապագրուած ազդարարութիւնները, որոնք կը հրաւիրեն ժողովուրդը չվախնալ օ'չ Ռուսներէն եւ ոչ Ճապոնցիներէն, քանի որ երկուքն ալ կանխիկ դրամով կը ճարեն իրենց գնումները։

Սեուլ.— Ռուսները որոնց համար անցեալ չաբթու ծանուցուեցաւ թէ դէպի արեւմուտք կ'ուղղուին՝ Բինկ-Եանկի ուղղութեամբ, Եէնկ-Պէն ժամանեցին, ուրկէ հետազօտիչներու փոքր խումբեր ղրկեցին դէպ ի հարաւ ու արեւելք։ Այսօր կը ծանուցուի թէ ռուսական բաղմաթիւ զօրախումբ մը Եալուն կ'անցնի Մանչուրիա մտնելու համար։ Կ'ենթադրուի թէ վերը լիշուած խումբերուն մասը ղղկուելիքները կը կազմէ։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԳ, 18 յունիս.— Վաֆանկուի ճակատամարտին մէջ վիրաւորուած 1100 Ռուսներ, որոնց 55 սպայ, Լիաօ-Եանկ հասան։ Այս ճակատամարտին մէջ Ռուսերուն ամբողջ կորուստն է 2000 հոգի։ Շեթաքէլկերկ զօրավարին զօրքերը դէպ ի հիւսիս կը քաշեն, Բուրթաքին զօրավարին քով դառնալու համար։

— Աժանս Միւս Լիաօ-Եանկէն կ'իմանայ թէ Բարթ-Արթուրէն հասած ճշդիւ եւ վստահելի լուրերու նայելով ճապոնները մինչեւ յունիս 14 ցամաքի կամ ծովու կողմէ ոչ եւ յարձակում չեն ըրած քաղաքին դէմ։ Ասկէ զատ լուր կը տարուի թէ ճապոնները հինգերորդ անգամ փորձեր են չորս հրթիռ նաւերով փակել նաւահանգստին բերանը, բայց նաւերէն երկուքը անմիջապէս կնկղմեր են ցամաքի մարտկոցներու արձակած ռումբերէն եւ միւս երկուքն ալ ետ դարձեր են, չկրնալով դիմանալ բերդերէն կատարուած բուռն թնդանօթաձգութեան։

ԹՈՔԻՕ.— Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը այս առաւօտ երեւցաւ Ցուկարիի հեղուցին արեւմտեան բերանը։ (Ցուկարի կը գտնուի ճապոնական Եզո եւ Նիբոն կղզիներուն միջեւը։)

ԿԱՍԿՕ.— Կազակի չղջենաւային Ընկերութիւնը ճապոնի ծախեց իր Բրուէկ չղջենաւը, որ 2873 թոն տարողութիւն ունի։

ԼՈՆՏՈՆ (Պատօնական).— Անգլիական Սբարսիոֆ թերթիլանտաւը Եանկեթ-Բեանկի բերանը ժայռի մը զարնուելով ընկղմեցաւ։ Նաւազները ազատուած են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Պատերազմի դաշտէն բերնաւ լուր չկայ։ Թոքիոյէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը տեսնուեր է Եաքոնամի բացերը։

ԲԱՐԻԶ.— Անգլիական աղբիւրէ կը նուցուի թէ զանազան նկատումներով Պալթիկի տորմիղը Ծայրագոյն Արեւելք չպիտի ղրկուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ճապոնցիները կտրեցին Շեթաքէլպերկ զօրավարին նահանջի գիծը։

ԹՈՔԻՕ.— Հաստատուեցաւ թէ Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղն կողմէ ընկղմած Հաթայի Մարու փոխադրանաւով միայն 400 հոգի խղդուած են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Բեդերպուրգէն Սբաճարսէի կը հաղորդեն թէ երեք օրէ ի վեր կատաղի կռիւ մը տեղի կ'ունենայ Բարթ-Արթուրի ճապոնական եւ ռուսական նաւատորմիղներուն միջեւ։

— Լիաօ-Եանկէն լուր կուգան թէ Բուրթի զօրավարը դէպ ի Ֆէնկ Հուանկ Զէնկի արեւելեան կողմը կը յառաջանայ։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ.— Ամերիկեան նաւատորմիղը այսօր ճամբայ ելաւ Լիզպոնայէն, այցելելու համար Ազորիոյ-Հունգարիոյ եւ Ցանսատանի առանձնաշնորհները, ուր պիտի մնայ քանի մը շաբաթ։

ԲԱՐԻԶ.— Կորսան Պէնեթ ինքնաշարժ կառքի մրցումին առթիւ, որուն մեծ մրցանակը Ֆրանսացի մը շահեցաւ, Վիլհէլմ կայսրը եւ Նաբագոյ Լուպէ չնորհաւորական հեռագիրներ փոխանակեցին։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՇԵՌԱՔԼԵԼՊԵՐԿ ԶՕՐԱՎԱՐԸ ՊԱՇԱՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 19 յունիս.— Թոքիոյի մէջ զրոյց կայ թէ Շեթաքէլպերկ զօրավարը իր բոլոր զինուորներովը պաշարուեր է՝ նեղու զօրավարին բանակին կողմէ։

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Բուրթաքին զօրավարը փաթեթ երկու զօրաբաժին ղրկեց՝ պաշտպանելու Շեթաքէլպերկ զօրավարին նահանջը։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐ

ԼՈՆՏՈՆ.— Նակաղաքիէն կը հեռագրեն Տէյլի Էքսբրէսի թէ ճապոնի ամրաշէն զինուորները ամրցիներ կը շինեն Բարթ-Արթուրի շրջանը։ Ճապոնի զինուորները գիւղերուց խրամատներ կը բանան եւ այդ կերպով սատիանոցարար կը մօտենան բերդին։ Բարթ-Արթուրի մարտիկները ռուսերէ կ'արձակեն ոչխատող ճապոնցիներուն դէմ։

— Բարթ-Արթուրի ռուսական նաւատորմիղին հրամանատարը՝ ծովակալ Վիթէֆթի կը ծանուցանէ թէ այդ տեղի ռուսական մարտանաւերը նորոգուած ըլլալով, ճամբայ ելլելու պատրաստ են։

ԹՈՔԻՕ.— Բարթ-Արթուրի մէջ ճապոնական յառաջապահ դիրքերուն եւ ռուսական ամրցիներուն միջեւ քառասուն վէճքերի հեռաւորութիւն մը մնացած է։ Երկու կողմի յառաջապահ դիրքերուն միջեւ բուռն ընդհարումներ կը կատարուին։

ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ

ԲԱՐԻԶ.— Ռուսիոյ մէջ ճապարանք ցոյց կը տրուի՝ Պալթիկի նաւատորմին ճամբայ հանուելուն համար։

— Զէ-Ֆուէն կը հնուազրեն թէ Բամմուրա ծովակալին նաւատորմիղը կը հասնէ Սգրիալով ծովակալին Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւատորմիղը նաեւ ընկղմեց ճապոնական Իչեարիա փոխադրանաւը։

ՄՈՒԲՏԷՆ.— Ճապոնական Շիրաչի-Մարու եւ Սասօ-Մարու փոխադրանաւերուն մէջ ամբողջ վաշտ մը զինուոր խեղդուած են՝ իրենց դրամատարով ու սպաներով։

ԲԵԴԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Կ'ըսուի թէ վերջերս ընկղմած ճապոնական երկու փոխադրանաւերուն հետ հինգ հազար ճապոնցիներ խեղդուած են։

ՅՍՄԱՖԻ ՎՐԱՅ

ԼՈՆՏՈՆ, 19 յունիս.— Ճապոնի ընդհանուր բանակեղէն առնուած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Բուրթի զօրավարը կը սպասէ Լիաօ-Թունկի թերակղզիին մէջ տեղի ունեցած եւ ճապոնցիներուն համար յաջողութիւններ ապահովող մեծ ճակատամարտներու վերջնական ելքին համար։

— Մանչուրիոյ մէջ սկսան տեղալ զարուոր անձերու աչքին առջեւէն, որոնք ցամաքին հանդիսաւոր կ'ելլային այդ աղվկէզ տեսարանին։ Շոգենաւին ետին ձգած հեռաքին վրայ խեղդուածներու անվերջանալի շարք մը կար։ Շոգենաւին մէջ միայն հարիւր տարեր կը զբաղնային։ Ասոնց իւրաքանչիւրը իրենց թեւերուն մէջ երկու կամ երեք տղաք առին՝ ծովը նետուելէ առաջ։ Նաեւ ազատարարի գօտիներ անցուցած էին մէջքերին, բայց չատ քիչերը կրցան ազատիլ։ Շոգենաւին մէջ կային ազատարարի 2500 գօտիներ, սակայն չատ բարձր տեղի կապուած ըլլալով, տղաք չէին կրնար հասնիլ՝ զանոնք առնելու։ Շոգենաւին ջուրէն վեր եղած մասը ամբողջովին տրեցաւ։ Հակառակ ջերհանկիր տասնեք չոգենաւերու կողմէ եղած օգնութեանց՝ Ճարճ Հաս երեքը ազատուեցաւ։ Ազատուածներէն չատերը մտային խանգարում ունեցան։ Ոմանկ մը տասերկու հոգի ազատուեց, բայց տասերեքերորդ մը ազատած պահուն խեղդուեցաւ։ Փեհերալ Սյոֆուսմ նաւապետը ձերբակալուեցաւ։ Ս. Մարկոս եկեղեցիին տարողի թաղը սուգի մէջ է։ Իսթ-Ռիվերը գիտակ մը չէ, ինչպէս անունէն կ'ենթադրուի, այլ ջրանցք մը՝ Մանհաթան-Այլէնտ կղզիին (Ին Նիւ-Եորք) եւ Լանկ-Այլէնտի մէջտեղը, արեւելեան կողմը։ Զանցքը Մանհաթանէն վեր կը լայնայ եւ կը կազմէ մեծ Ջրանցքը՝ Լանկ-Այլէնտի։ Հէլլէթ, ուր աղէտը պատահեցաւ, նեղ անցք մըն է սեպհաձեւ ժայռերով շրջապատուած։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Սանիէի ատենարանը տուեցաւ Ագէլ Հիսարի նախնական դատարանին նախագահ Նախագահ Մէկմէտ Էմին էֆ.։ Սալիսկի ատենակալ՝ Եաքվէ գաւառակին գայմագամ Մէհմէտ Խալիլ պէյ։

—Առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուոյնշան տուեցաւ հապէշ պատուիրակութեան պետ Մաշէլիա զօրավարին, երկրորդ կարգի՝ Երուսաղէմի Հպակներու վանքին վանահայր Տ. Եղբամ Ֆոկեարեան, երրորդ կարգի՝ երկրորդ վանահայր Տ. Վասիլէրպէկիի եւ չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ հապէշ պատուիրակութեան թարգման Պ. Ժան Ֆարէսի ուսոյն վանքին թարգման Պ. Ժորժ Ֆարսի։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպանին փեսին՝ Ֆրանսայի ազնուականներէն Լուի տը Կոնթաստրոնի կոմսին եւ երրորդ կարգի՝ դեսպանին որդւոյն՝ Պ. Ժաք Էչմանի։

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Իգմիրի ֆրանսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Պլանի եւ երրորդ կարգի՝ դեր-հիւպատոս Պ. տը Թրէզոյի եւ առաջին թարգման Պ. Պոբէսալանսիի։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Լանտոնի օսմ. դեսպանատան թարգմանիչ Պ. Ժիւլիվարի, Սպարապետի Դրան մարդպարին առաջնակարգ քնիչ Խորէնդին անդամ գնդապետ Ալեքսանդր պէյի եւ անձնական զօրաբանակին առաջին անասնաբոյժ գնդապետ Մէհմէտ Աֆի պէյի։

— Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Կ. Պոլսոյ ամերիկեան դեսպանին մեծ աղջիկն՝ Օր. Մարթա Էչմանի։

— Իմթիազի ոսկի ու արծաթ չքաղերում Փրանսայի դեսպանատան Վոթուր պտնականին հրամանատար Պ. Վիեոյի (Բիէր Լոթի)։

ԲԼՈՒՄԼԷՏՏԻՆ ՓԱՇԱ.— Թուրք լրագիրներու այսօրեան թիւին մէջ հրատարակուած Պաշտօնական Զեկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Բլումլէտտին փաշային ծագում առած ապօրէն խօսքերու եւ արարքներու հետեւանքով՝ լուծուած է անոր ամուսնութիւնը Բարձր. Նախնի իշխանուհիին հետ, Շերիի բարձրագոյն արքամադրութեանց համաձայն։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՅ նախագահ Պ. Ռուզվէլթ, հեռագիր մը ուղղելով Վեհ. Սալթանին, շնորհակալութիւն յայտնեց ԺէՆերալ Սյոֆուսմ չոգենաւին ազէտին առթիւ ղրկուած ցաւակցական հեռագրին համար։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարը, որ կառքի արկածի մը հետեւանքով հիւանդացած էր, ապաքինած ըլլալով սկսաւ իր պաշտօնատեղին ժամանել։ Շարաթ առաւօտ կայս. Պալատ գնաց եւ հիւանդութեանը մինչեւին ցոյց տրուած կայս. հոգածութեան համար երախտագիտութիւն մատոյց։ Նախարարը, երէկ, ներկայ գտնուեցաւ նախարարաց Խորհուրդին։

ԵԼՄՍԼԷՏՏԻՆ ՍԱՄԻ ՊԷՅԻ ՄԱՀԸ.— Թուրք նշանաւոր գրագէտ եւ «Բիւլուը Ֆրանսէզի» ու «Բիւլուը Թիւրքի» բառարաններուն հեղինակ Շէմսէտտին Սամի պէյ որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, շաբաթ իրիկուն մեռաւ Երէնքէօյի իր ամարանոցին մէջ։ Յուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուեցաւ մեծ հանդէսով։

ՐՈՒՄԵԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳԱՅ ընդհանուր քնիչ Հիւսէին Հիլմի փաշա, որուն համար ծանուցուեցաւ թէ հիւանդ է, սկսած է տպաքինիլ եւ քանի մը օրէն պիտի կրնայ իր պաշտօնին ձեռնարկել։

— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց իրեւ նպաստ տասնչորսհազար օսմ. արմիք բաշխել Գասսպայի նահանգին թէրկսիլիթէ գաւառակին երեք գիւղերու ժողովուրդին որոնք կարկտէն վնասուած են։

— Մանատգրի ու Գասպայի նահանգներուն կալօտ երկրագործներէն տասը հազարի մօտ տնտեսներու դրամական նպաստներ բաշխուեցան։

ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՂ ՊՈՒԼԿԱՐՆԵՐԸ.— Սաֆիայէն առնուած տեղեկութեանց նայելով, մինչեւ յունիս 1/14 վերադարձող Պուլկարներուն թիւն է 10,885, որոնց 5585ը՝ Սելանիկի, Մանաստրի ու Գոսսովայի նահանգներէ եւ 5300ը՝ Եսքիւկի նահանգը։

— Պուլկարիոյ Սինեղին հրաւէրով այն պուլկար կղերականները, որոնք Պուլկարիա փախած էին, իրենց գիւղերը վերադարձան։

— Վերադարձող Պուլկարներուն ազատաի մէջոց մը ըլլալու համար, որուն ուած է զանոնք վարձքով ալեքսանդրիոյ Խեդիվիսի նորգոյնին եւ մինչեւ ծովեզերք երկաթուղի գրաւ։

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ.— Եղեռնաւոր տեսակը ի բացակայութեան դատեցուցի պէս Թեկիրդ անուն անձը որ ամբաստանուած էր թէ Եսրպա փաթլով Եր. ռովաթարներուն միացած է. նաեւ խարխրդակցելով, անոր միջոցները գործադրելու նպատակով կարգ մը տարբերներու ձեռնարկած է. Այդ անձը դատապարտուեցաւ մինչեւնական բերդարդելութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու եւ ստացուածքներուն գրաւմանը։

— Նոյն տանանը նաեւ դատեց Սրանիէոյ չոգենաւին նաւազներն Մէհմէտ Սալիհը որ Մարսիլիա փախած ըլլալուն համար ամբաստանուած էր։ Այդ անձը դատապարտուեցաւ վեց ամսուան բանտարկութեան, պաշտօնէն վտարուելու, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու եւ ստացուածքներուն գրաւմանը։

ՃԻՆՈ ԼԱՒՃԻՆ քանի մը օրէն դեպի Միտիլի ճամբայ կ'ելլէ Անատոլուն գործարանին մէջ չինուած Ալբակուր եւ Ազգիսար թորիլիտաձիներ։

ՀԱՒԱՆԴ պատերազմի դէպքերէն մէկ մասնէր երթալով տեսակցեցաւ Ցուցադրիչներ Սիրիոյ հետ։ Ցեսոյ մայր եկեղեցիին մէջ ներկայ գտնուեցաւ արարողութեան։

ԳԱՑՍԷՐԻՒ մէջ յունական եկեղեցի մը կառուցանելու համար տրամադրելի չնարհուեցաւ։

ՍՐՎԱԶԻ նահանգին ասիական-ռուսերուն ալ մարթիի հրացաններ պիտի տրուին։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ռուսական դեսպան Պ. Զինովիէվ որ Բեդերսպուրգ կը գտնուի, մայիս 28/10 յունիսին ներկայացեր է Մարբիա Ֆէտտրովնա կայսրուհիին։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ դեսպան Պ. Բենսթան յունիս 10ին (Ն. Ն.) Բարիզ պիտի ուղեւորի արձակուրդով։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՅ դեսպան Պ. Լէյման, շաբաթ օրը, արձակուրդով Բարիզ ուղեւորեցաւ Բէլսիէնէի համար։

ՇԵՐՄԱՄԱՐՈՒԹԻՒՆՆ գաղտնագրին համար կարգ մը փոփոխութիւններ եղան յանձնաժողովի մը կողմէ, փոփոխութիւններ որոնք անհր

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Պոլսոյ Ֆաթիհ Թաղին մէջ Հաֆիզ Ալի էֆ.ի կինը՝ Ֆաթիմէ, ենթակայ եղած հիւանդութեանէն յուսահատելով, ինքզինքը տանը ջրհորը նետեց ու խեղդուեցաւ։ Մարմինը ջրհորէն հանուելով Թաղուեցաւ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Զեր ծանօթ օրաթերթի խմբագրութեան կը դիմեմ, իմ շնորհակալութիւնները հրապարակաւ յայտնելու համար ամերիկեան Մուչուալ Լայֆ կէնոքի ապահովագրական ընկերութեան, որուն արժանաւոր ներկայացուցիչները, Պ. Պ. Մերզան եւ Թորոսլ, Իսալէթ խան, թիւ 8 եւ 9, Ղալաթիա, փոխով վճարեցին 620,459 թիւ ապահովագրին պարունակած գումարը իմ զաւկիս՝ հանգուցեալ Խաչատուր Բիրիտսօրլուի անուան վրայ, իր մահէն առաջ ամիս առաջ։

Էսքիշեհիր ՄԱՌԻ Լ. ԲԻՐԻԱ ՅՈՌՈՒԼՕ
2/15 յունիս 1904

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՄՈՐԹԻՍՄԱՆ

1896ի 5 % օսմ. փոխառութեան պարտաթուղթերուն

2,975,200 անգլ. ոսկի

8ՐԴ վիճակահանութիւն, քաշուած 2/15 յունիս 1904

1050 թիւ

7561— 7610	20811— 20860
29811— 29860	38211— 38260
47611 – 47660	60561— 60610
68011 – 68060	70411— 70460
72261 – 72310	73911— 73960
92611 – 92660	94061— 94110
96211 – 96260	100161 –100210
113311 – 113360	113711—113760
120511—120560	134211—134260
135411 –135460	139761 – 139810

140261—140310

ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԻ

Յօդ. ԺԹ. — Ամլիէի դատարաններուն մէջ դատավարութեան առեն դրչագրաւուքի կանոնագրին անհամապատասխան մարդակ մը ցոյց տուելու պարագային, անոր նկատմամբ զուա վճիռ մը պէտք է տրուի։ Վարչական դատարանները պիտի կրնան անվնաս որոշում մը տալ, նախորդ մասին լիսունութերորդ յօդուածին մէջ նշանակուած պայմանները պարունակող միւղաքէրեալ։ Յիշեալ յօդուածին վերջին հատուածին արտադրութեան համաձայն գործադրութիւն կատարուելու համար, այդ միւղաքէրէն պիտի յանձնուի գործադիր մարմին։ Այս յօդուածին մէջ նշանակուած որոշումն ու միւղաքէրէն պէտք է տրուի, օրէնքի անհամապատասխան մարդակին երեւան ելլելուն պատճառ եղող դատին նկատմամբ արձակուած վճիռէն առաջ։

Յօդ. Կ.—Այս կանոնագրին գործադրութենէն ծագած դատերու մասին արձակուած վճիռները, լիսունիններորդ յօդուածին մէկ մասին մէջ նշանակուածներուն պէս, չեն կրնար իսքինցած, իքիրազ ու խասեի մուհամէտ ըլլալ։ Միայն զեկուցման թուականէն մինչեւ երեսուն օր՝ թիմիզ կրնան ըլլալ։ Միւնոյն յօդուածին մէջ նշանակուած միւղաքէրեալներ, լիսունութերորդ յօդուածին պարունակած ուրոյ պայմաններու սահմանին մէջ, կրնան իքիրազ ըլլալ։ Այս պարագային, միւղաքէրէն ու բողոքարկուի խնդրագիրներուն օրինակները, դատարանին կողմէ, օսմ. Հանր. Պարքի վարչութեան պիտի հաղորդուին։

Յօդ. ԿԱ.—Ամլիէի դատարաններու կողմէ դրամական տուգանքի դատապարտուած կողմը թիմիզի մասին իր խնդրագիրը տալով հանդերձ՝ վճռելու դատապարտուած գումարը պարտի յանձնել կամ դատարանի անուշկին եւ կամ Հանր. Պարքի վարչութեան անուշկին։ Դրամական տուգանքը հազար ղրուշը անցնելու պարագային, վճռելի չուզող կողմը պարտի պատուաւոր երաշխաւոր մը ցոյց տալ սա բանին համար. թիմիզի դատարանին կողմէ տրուած վճիռի մը գումարը վճարելու մասին՝ պէտք համակերպի, առանց իքիրազ ընելու։ Երաշխաւորին մասինը եւ անուանական ասիճանը պիտի հաստատի նոտարութեան կողմէ, եւ դատարանն ալ, ըստ օրինի վճռագրի ծախք պիտի առնէ։

Յօդ. ԿԲ.— Թիմիզի համար որոշումը առաջ դատարանին ներկայացուցած աղերսագիրը պէտք է բովանդակէ նախ ծնունդ առած պատճառները, երկրորդ՝ դատապարտուած գումարին վճարուած ըլլալը եւ կամ թէ 61րդ յօդուածին երկրորդ մասին մէջ գրուածին համաձայն, հարկ եղած երաշխաւորութիւնը դրուած ու վճռագրի ծախքին կարգադրուած ըլլալը յայտնող։ Յիշեալ խնդրագիրը, այս մասին գոյութիւն ունեցող կանոնին համաձայն, մասնաւոր տետրակի մը մէջ արձանագրուելով, մէկ օրինակը, երեք օրուան մէջ, դատարանի նախագահին կողմէ միւս կողմին պիտի հաղորդուի։ Այս վերջինն ալ, թիմիզի խնդրագրին նկատմամբ պատասխան տեղեկագիր-պատասխանը, ուրիշ օրուան մէջ, դատարանին պիտի յանձնէ։

Յօդ. ԿԳ.— Թիմիզի համար տրուած խնդրագիրները երբ չբավանդակեն վերոյիշեալներրորդ յօդուածին պայմանները, թիմիզի դատարանին կողմէ կը մերժուին եւ նախապէս տրուած որոշումը վերջնական հանգամանք կը ստանայ։

Յօդ. ԿԴ.— Թիմիզի խնդրագիրները, պատասխան-տեղեկագրին ուշադրութեան թուականէն մինչեւ հինգ օր դրամական տուգանքի դատապարտուած մարդակը, միւս թուականն կամ վաւերացեալ մարդակներու հետ, ուղղակի, տեղւոյն ընդհանուր դատախազներուն կողմէ, Թիմիզի ընդհանուր դատախազութեան պիտի յղուի։ Յիշեալ պատասխան-տեղեկագիրը չյանձնուելու պարագային, պայմանաժամին լրանալուն, ինչպէս թուականները ընդհանուր դատախազութեան պիտի ղրկուին։

Յօդ. ԿԵ.—Վաթսունչորսերորդ յօդուածին մէջ նշանակուած թուականները, թիմիզի ընդհանուր դատախազութեան կողմէ ստացուելէ յետոյ, ուրիշ օրուան մէջացնին, խստիրդածութեան գիրը պարտաւորելով՝ թիմիզի խնդրագրի ետիւղին պիտի յանձնուի։ Յիշեալ ետիւղին կողմէ ուրիշ գործերէ ուելի նախամեծարութիւն պիտի տրուի տարեկան կերպով եւ խնդիրը պիտի քննուի։

Յօդ. ԿԶ.— Խնդրագրի ետիւղին տրուած որոշումը միւղաքէրէի ձեւով գրուելով, երեք օրուան մէջ, թիմիզի ընդհանուր դատախազութեան պիտի յանձնուի։ Այդ ընդհանուր դատախազութիւնը, երեք օրուան մէջ, պիտի ղրկէ տեղւոյն ընդհանուր դատախազութեան, և չգտնուած տեղերը դատարանին պիտի լրացուի որոշումը։ Իսկ անոր մէկ օրինակն ալ միւս կողմին պիտի հաղորդուի, որպէս զի հաղորդուի աղերսագիրը մերժուած եւ կամ դատապարտուած կողմին։

Յօդ. ԿԷ.— Նախնական որոշումը խնդրագրի ետիւղին կողմէ բեկանուելու պարագային, այդ բեկանումը պարունակող վճռագիրը ցոյց տրուելուն վրայ, դատարանը պիտի ձեռնարկէ նորէն քննելու խնդիրը։ Դատարանը իր նախկին որոշման վրայ պնդելու պարագային, երկրորդ որոշումի մասին տրուելիք թիմիզի խնդրագիրները Թիմիզի ընդհանուր մարմինէն պիտի քննուին։ Երկրորդ անգամ տեղի ունեցած Թիմիզի այս դատապարութեան մէջ եւ տրուելիք եզրին նկատմամբ ի գործ պիտի դրուին 62, 63, 64, 65 եւ 66րդ յօդուածներու որոշումները։ Թիմիզի առաջին խնդրագիրը, եթէ երաշխաւորութիւն ցոյց տալով եղած է, երաշխաւորութիւնը պիտի նորոգուի եւ ընդհանուր մարմինէն բերման վճռին պէտք է հնազանդի։

Յօդ. ԿԸ.— Դրչագրաւուքի անհամապատասխան վիճակի մէջ գտնուելէ ծագած դատեր՝ վճռագրի ծախքէն զատ ամէն դատական ծախքերէն զերծ պիտի ըլլան։ Վճիռը պարունակող միւղաքէրեալները, հանր. Պարքի Վարչութեան եւ ուրիշ պաշտօնեաներու կողմէ պատրաստուած ու գործադիր առեանին յանձնուելիք ուրիշ միւղաքէրէներ զեկուցանելու գործադրութիւնը կատարող բարպանը անիրաւ կողմէն պիտի գանձէ իր վարձքը։

(Շարունակելի)

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՆԳԻՍՏ

Տ. ՅՈՎՍԷՓ ԵՊԻՍԿ. ԱՅՎԱԶԵԱՆԻ

Շաբաթ օրը Աղէքսանդրիայէն Ազգ. Պատրիարքարան հասած հեռագիր մը կը գուժէր թէ Եգիպտոսի առաջնորդ Տ. Յովսէփ եպիսկ. Այվազեան ի Տէր հանգեր է այդ քաղաքին մէջ, ուր փոխադրուած էր Դահիրէէն, անձնական արկածուած ծանրը դարմանելու համար։ Հանգուցեալը ծօթանասունը մէկ տարեկան էր, Ալաչկերտի գիւղերէն մէկուն մէջ ծնած 1833ին։ Իր նախնական կրթութիւնը Կարսոյ մէջ առնելէ ետքը, վեհափակի վանքը ղրկուած էր իր ուսումնքը կատարելագործելու եւ ի դարձին Կ. Պոլիս, Հայ-Հռոմէական Պատրիարքարանի յանձնարարութեամբ, Սեբաստիա ղրկուեցաւ ուր, Տրապիզոնի հանգուցեալ առաջնորդ Մարմարեան Գրիգոր Դերձակեանին հետ վարդապետ ձեռնադրուեցաւ։ Ժամանակ մը Մուշ եւ Կարին այցելելէ ետքը, Կ. Պոլիս գալով Պատրիարքի ղրկուեցաւ իբր ժողովրդապետ Հայ Հռոմէականաց։ Այնտեղ հաղիւ տարի մը պաշտօնավարելէ ետքը, 1875ին Հայ. Եկեղեցւոյ գիրկը դարձաւ եւ Դալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ քարոզիչ կարգուեցաւ, միեւնոյն տեղն առանձնակեաց։ Վարժարանի կրօնի ուսուցչութեան պաշտօնը։ Այվազեան եպիսկ. զանազան պաշտօններ վարեց Պատրիարքարանի ժողովներուն մէջ, մասնաւորապէս Կրօնական ժողովի անդամակցութիւնը։ 1889ին Իզմիր ղրկուեցաւ, Պատր. Փոխանորդի պաշտօնով զոր վարեց մինչեւ 1891։ Յետոյ, յաջորդաբար, առաջնորդական տեղապահ եղաւ Վանայ եւ Պանորմա-Պալէքէսիրի Վիճակներուն, եւ 1896ին Տրապիզոն ղրկուեցաւ Պատր. Փոխանորդի պաշտօնով, բայց հազիւ 5 ամիս պաշտօնավարելէ ետքը՝ Կ. Պոլիս վերադարձաւ։

1898ին Ռուսոթոցիները զինքը Առաջնորդ ընտրեցին, ուր տարի մը մնալէ ետքը՝ Էջմիածին ուղեւորեցաւ եպիսկոպոսական ասիճանին բարձրանալու համար։ Ի դարձին, շարունակեց վարել Ռուսոյթոցի առաջնորդութիւնը, երբ 1899ին Եգիպտոսի առաջնորդ ընտրուելով՝ նախամեծարութիւն տուաւ այս վերջին պաշտօնին, վստահելով Ռուսոթոցիները որոնք այնքան սերտիւ փարած էին իրեն։

Յովսէփ եպիսկ. Այվազեանի պաշտօնավարութիւնը, Եգիպտոսի մէջ, նշանակելի արդիւնք մը չտուաւ գրեթէ, թէեւ իր լեզուագիտութենէն, հմտութենէն եւ հոգեւոր պաշտօններու մէջ ունեցած փորձառութիւններէն կը սպասուէր որ Այվազեան եպս. օգտակար գործունէութիւն մը ունենայ Եգիպտոսի առաջնորդութեան հանգստաւէտ պաշտօնին մէջ։

Ս. Պատրիարքը շաբաթ օրը տառապելով Տ. Յովսէփ եպիսկ.ի մահը գուժող հեռագիրը, հեռագրաբար յանձնարարեց Ա. Աղէքսանդրիոյ եկեղեցւոյ քահանային եւ Բարթող փաշայի, որպէս զի օծման եւ յուղարկաւորութեան հանդէսը կատարուին առաջնորդական պաշտօնին արժանավայել շքով։

Ս. Պատրիարք Հայրը շաբաթ իրիկուն Մեծ Կղզի իր եղբօր Տոքտ. Օրմանեան էֆ.ի բնակարանը գնաց։ Ն. Սրբազնութիւնը երեկ եւ այսօր ալ հոն մնալով վաղը Պատրիարքարան կ'ինկնայ՝ նախագահելու Կրօն. Ժողովոյ նիստին։

— Ագչէհիր եւ Կիւրինի ազգ. վարժարանաց վերաշինութեան կայս. Յիրմանները ղրկուած են իրենց տեղերը։

— Բալուի Առաջն. Տեղապահ Տ. Կարիէն վրդ. շաբաթ օրը աւարտական շրջեցութեամբ մեկնեցաւ իր պաշտօնատեղին։

— Վանայ Երեմեան նոր վարժարանին հիմնարկէքի հանդէսը կատարուեր է մայիս 24ին, Այգեստանի յանկոյսներու պաղատային վրայ, նախագահութեամբ Առաջն. Տեղապահ Տ. Սահակ Սրբազանի։ Շնորհաւորութիւնը հաւանական է որ աւարտի չորս ամիսէն։ Դեռնոյն 190 ոսկիի գնուած էր վերջերս։

— Կայս. Բժշկական վարժարանը իր այս տարուան ընթացաւարտնալուն մէջ ունի նաեւ երեք հայ շրջանաւարտներ, Տեարք՝ Կարապետ Մարտիրոսեան, Պէնան Պէզդեան եւ Աբէլ Բարսեղեան։

— Այսօրուան առաջին էջին մէջ հրատարակած ենք ծանօթ ճարտարապետ Լեւոն էֆ. Կիւրեղեանի մէկ յուհկան ու հմտալից յօդուածը հիւանդանոցներու շինութեան եւ Ազգ. Հիւանդանոցի արդի շէնքին վրայ, որուն նկատմամբ առնիսատ ու անձեռնհաս քննադատութիւններ եղան մէկ քանի ազգ. քրոնիկագիրներու կողմէ։ Կը յանձնարարենք Կիւրեղեան էֆ.ի յօդուածը կարդալ, որ արուեստագիտական հմտութեամբ ու հեղինակութեամբ գրուած է։

— Պրուսայի առաջնորդ Տ. Յովհաննէս եպիսկ. Արշաբունի մայրաքաղաքեկած է օդափոխութեան համար։

ՄԱՆՐ ԱՐԿԱԾ

Երէկ, ծանր արկած մը պատահեցաւ Սկիւտարի Ս. Խաչ վարժարանի մանկապարտէզի հանդէսի պահուն, որ սակայն աղէտալի հետեւանք մը չունեցաւ բարեբաղդաբար։ Հանդիսականներու խուռն բազմութիւն մը, մեծ մասով ծնողքներէ բաղկացած, լեցուած էր սրահին մէջ եւ մանկապարտէզի սաներն ու սանուհիները ուշադրութեամբ կը ձայնակցէին դաշնակին ու իրենց մանկական խաղերը կը կատարէին, երբ բեմին եռուն կողմը պատլանկարծ դէպի վար խորասուզուիլ, եւ փոքրիկները՝ թուալ եօթանասունի չափ՝ խորասուզուեցան բեմին տակը գտնուող նկուղին մէջ։

Դիւրին է երեւակայել ակնթարթի մէջ պատահած այս արկածին առաջ բերած յուզումը ու վայնասունը։ Բոլոր հանդիսականները ոտքի աղէկեղ ճիչեր բարձրացնել եւ այս ու այն կողմ վազվռտել՝ պզտիկները ազատելու համար։ Աթոռները կը խորտակուէին, նստարանները կը ճաքռտէին, մարդկային հոսանք մը ելի որ կը պատուքէր խելայեղ։ Շատ մը երիտասարդներ, իրենց անձը վտանգելով, նկուղը կը նետուին պզտիկները ազատելու համար։ Թաղին ոստիկանութիւնն ալ որ արկածին վայրը կը գտնուէր, ամէն հնարաւոր ջանքեր ըրաւ անվնաս ազատելու համար պզտիկները, եւ խուսափին առաջքը առնելու համար։ Պարէզին մէջ, ծնողքներու լաց ու կոծը կը լսուէր, մինչ չրջականերէն՝ արկածին լուրը լսող եւ հասնող բազմութիւն մը կը հասնէր հեղեղեալ, աղմկալից ու անձկալից։ Ներկայ երիտասարդներ նկուղին բացուածքներէն ու խորտակուած պատուհաններէն դուրս կը նետէին փոքրիկները, զոր մարմօքը կ'ընդունէր իր գիրկերուն մէջ։ Յիշենք, մասնաւորապէս, այս ազատարարներուն մէջ ամէնէն ուելի աչառող երիտասարդները, Տանիկեան, Ալիքբաշմագեան, Ճեմարանին ուսուցիչ Դր. Վանլեան, Մաքսուտ Նարլեան էֆ.ները, գիտնական Դոքթոր Գառնիկ աղա եւ ուրիշներ, որոնք՝ փոշիներու մէջ խղդուած՝ նկուղի խորէն անվնաս ազատեցին 70 սաներն ու սանուհիները, որոնցմէ հազիւ մէկ երկու փոքրիկ աղջկան սրունքները սկրդուած էին, զոր բժիշկները փութացին դարմանել։

Այս արկածը չա՛տ ուելի ծանր կրնար ըլլալ եւ աղեւաղի հետեւանքներ ունենալ, եթէ բեմը ծածկուած չըլլար թանձր ու լայն կապերով մը որ մեղմացուց փըսլուզումին սատկութիւնը։

ՆՇԱՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Անցեալ կիրակի Լանկա, Տօքդ. Ալլահվէրտի էֆ.ի բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Պ. Կարապետ Պեարասլի նշանախօսութիւնը Օր. Լիլի Մանուկեանի հետ, երկու կողմի ազգականներուն եւ բարեկամներուն ներկայութեան։ Պ. Պէարասլի պատուաւոր դիրք մը ունի Նեմրաթ (Սեմատոփ) առեւտրական հրապարակին վրայ եւ իր խստեցեալը՝ Օր. Մանուկեան խնամեալ դատարարութիւն մը կը միացնէ իր անձնական ազնիւ ձիրքերուն։ Մեր շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք այս առթիւ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱՅԱՆՍ ՏԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՈՒԼ)

ԶՈՒԹՍԹԱ ԵՒ ՔԱՂՔՈՒՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԹՈՒՐԻՈ, 19 յունիս.— Ռուսերէր կը ծանուցանէ թէ Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւատորմիղը մեկնած է Ամօրի ափերամտեան եզերքէն, ուր տոլի օրը հրեւցած էր։

—Ռուսերէր կ'իմանայ թէ Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղն նաւերը, անցեալ շաբաթ, ընկղմեր են ճապոնական Իզուսի-Մարու փոխադրանաւը՝ Օքի-Սիմա կղզիին մօտ։ Ռուսական Կրուսոյ մարտանաւը աղատեց ճապոնական նաւին ուղեւորները եւ նաւաղները։

— Ռուսերէր նաեւ կը ծանուցանէ թէ Ռուսերը անցեալ հինգշաբթի ընկղմեր են Ձավաքա և Անսի առագաստանաւերը, Օհօ-Սիմա ու Քօ-Սիմա կղզիներուն մէջ-տեղը՝ Զուկարաի նեղուցին մուտքին ապրնմաեան կղզին քիչ հեռու։ Այդ երկու նաւերէն աղատուած երեսունչորսը հոգի Թրվաղաքի ժամաներ են։

—Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը դուրս ելլելէն մինչեւ այսօր ճապոնական հինգ նաւեր ընկղմեց։

ԲԵՌԵՐՍԲՈՒՐԳ.—Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը կ'իմանայ Մուքդէնէն թէ սաղդ տղրիւրէ առնուած տեղեկութեանց նայելով ճապոնական վաշտ մը իր հրամանատարով ու դրօշով խեղդուեր է Հիքայշի-Մարու եւ Սաւսօ-Մարու փոխադրանաւերուն հետ զոր վերջերս ընկղմեց Վլատիվոսթոքի նաւատորմիղը։

—Մուքդէնէն կը հեռագրեն նոյն գործակալութեան թէ Բորթ-Արթուրէն առնուած լուրերու նայելով, կամաւորներու խումբ մը, յունիս 12ին, ճապոնները վանելի հովիտին արեւելեան կողմը։ Հետեւեալ օրը ճապոնները, երեք վաշտ բաղկացած, Սաւսպին-Մարէն յառաջեր են դէպի Լուվիանթանի ծալածոը, սակայն կամաւորներու երկու խումբեր ու սահմանագլուխի պահակներու ջոկատ մը կեցուցեր են զանոնք, վերջինները օգնութեան հասնելով առաջիններուն։

Նովիհ ռուսական յածաւորակը, Թորփիլանաւերու հետ, օգներ է ռուս զինուորներուն։ Նոյն վաներ է հոն դանուող ճապոնական թորփիլանաւերը. յետոյ, քանի ռումբ մը արձակելէ հոգը, պարտաւորեր է ճապոնները փութալ նահանջելու։

—Հեռագրական ռուս գործակալութիւնը կ'ըսէ թէ չինական աղբիւրէ առնուած զեկոյցներու նայելով, որոնք հեռաւոր հոսանաւելու կարող են, Բորթ-Արթուրի դէմ ճապոններուն կատարած յարձակումները ետ մղուեր են, ճապոնները մեծ կորուստներու ենթարկուելով։ Նոյն գործակալութիւնը կ'իմանայ նաեւ թէ ռուսական յառաջապահ դիրքերը յաջողութեամբ ետ կը մղեն ճապոններու կողմէ ցամաքէն եղած յարձակման փորձերը։ Կ'ըսուի թէ ճապոնական բանակը որ Լեաօ-Թունկի թերակղզին մէջ կը գտնէր, ուտելիք չունի։

Պէարասլի պատուաւոր դիրք մը ունի Նեմրաթ (Սեմատոփ) առեւտրական հրապարակին վրայ եւ իր խստեցեալը՝ Օր. Մանուկեան խնամեալ դատարարութիւն մը կը միացնէ իր անձնական ազնիւ ձիրքերուն։ Մեր շնորհաւորութիւնները կը յայտնենք այս առթիւ։

Աշխարհի լաւագոյն ակռայի փոշին

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԷՐԹԷՊԱՆԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 16,

ԻԶԶԷԹ ՓԱՇԱ ԽԱՆԻՆ ՔՈՎ, ԿԱԼԱԹԱ

Յարգոյ հասարակութեան կը ծանուցուի թէ սոյն վաճառատունը կը ծախէ Պրիւսէլի գորգեր, թիւլէ ընտիր վարագոյրներ, այլ եւ այլ տեսակ քօրնիշներ, կարասիներու յարդարման յատուկ կերպասներ՝ բամպէյ, բուրդէ, մետաքսէ, նաեւ հայկական, քօնսոլներ, պիւֆէներ, մահճակալներ, աթոռներ, նկարներ, պատի ժամացոյցներ, եւն.։ Բոլոր այս ապրանքները կը ծախուին շատ չափաւոր պայմաններով։ Վաճառատունը իր յանախորդներուն արամադրութեան տակ կը դնէ սալոնի, ննջասենեակի եւ ճաշարանի ամբողջական կահաւորներ։ Օթեակաբերութեան առաջնակարգ տուներ վարած օթեակարար մը պատրաստ կը գտնուի վաճառատան մէջ, կարասիներու յարդարման ալչխատութիւններ կատարելու համար։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՐՈՒՄՆԵՐ
ՀԱՄՏԱՏ ԳԻՆԵՐ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

ԾԱՆՕ ԳԱՐԵԳԻՆԱՅԻ ՀՐԱՏԻ ՅԱՐԵԼ
(Քիչ Քարեքէնեաց սիմէ)

Նաւբէ, ճաշակաւոր եւ գիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականի, դիմքի ձեւաւորութիւն, բան ատրիքի, ծամելութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ ատքաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Զմիւռնիոյ կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ երեկեսար) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ երեկոյ) ինչպէս միւսդ կ'ընդունին։

ԹԷՐԶԻ

Օ. ՍԱՐԳԵԱՆ

Պէյ Օղլուսնա ճանապարհի Գեպիրեաք Ֆրանսէզ սէֆիրթիմանէի դարձրանաց 170 նօմէրօյում տրարթիմատա։

Պու քէրրէ էվէրատան սոն մոտա էֆ վալի Ֆրանսէզ վէ Ինկիլիզ գումաշատ ճէլա թիմիշ օլարաղնատան վէ դալիթ պիլիմի վէ էհվէնն ֆիյաթլա էլպիսէ իսթ օլունարաղնատան բիսլիթիսս մուսթէրիլիէ։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԳ.— 5% Օսմ. մաքսային փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն թիւ 24 կուպոնները, որոնց պայմանաժամը 1898 յուլիսին կը լրանայ, ընդունած պիտի նկատուին, եթէ չգանձուին մինչեւ յառաջիկայ 30/13 յուլիս։

5—6

1890ի 5% փոխառութեան պարտաթուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտաթուղթերուն 4 թիւ կուպոնները, որոնց պայմանաժամը կը լրանայ 1898ին, ընդունած պիտի նկատուին, եթէ չգանձուին մինչեւ 30/13 յուլիս 1904

5—6

ԱԶԳ.— Կանոնագրին 29րդ յօդուածին համաձայն, բաժնեատէրերու ընդհանուր ժողովը պիտի գումարուի յունիս 29, չորեքշաբթի օրը, Լոնտոն, Ուինչէսթըր Հաուզ, Օլտ Պրոտ Սթրիթ, կէսօրէն ժամ մը յետոյ, մասնաւորապէս տեղեկագիրը լսելու, 1903 դեկտեմբեր 31ին վերջացող հաշիւները ընդունելու, շահաբաժինը որոշելու, եւ ընդհանուր մասնախումբին պաշտօնավարութեան պայմանաժամը լրացած անդամներուն տեղ նորեր ընտրելու համար։ Կանոնագրին 27րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու մասնաւորապէս կը հրաւիրուին անոնք որ առնուազն 30 բաժնեթուղթ ունին եւ դանոնք ուանդ դրած են Կ. Պոլսոյ կեդրոնատեղին կամ արտասահմանի մասնաճիւղերուն ու գործակալութիւններուն մէջ (Լոնտոն, 26, Թրոկմորթըն Սթրիթ) ժողովին գումարման թուականէն առաջ օր առաջ։

Կ. Պոլիս, 1 յունիս 8—15

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՍՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏԻՒ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԳ.—Խորհուրդս կը ծանուցանէ Օսմ. հանրային պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1881 դեկտ. 8/20ի Կայս. հրամարտակին Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին տրամադրութեան համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կարօնները որոնք գանձուած չեն վեց տարուան մէջ, սկսելով իրենց պայմանաժամը լրանալու թուականէն։ Հետեւաբար, պայմանաժամը 1898 սեպտ. 11/13ին աւարտող 30 թիւ կարօնները Օսմ. Հանր. Պարքի վարչութեան պիտի մնան, եթէ գանձուած չըլլան մինչեւ 31/13 սեպտ. 1904։

19/1 յունիս 1904 6—12

Խարհուրդս կը ծանուցանէ 4% Բրիսրիթը պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ՝ 1890 մարիլ 15/27ի Կայս. Հրամարտակին 14րդ յօդուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կարօնները՝ որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամը աւարտելէն սկսելով մինչեւ վեց տարի։ Հետեւաբար, նոյն պարտաթուղթերուն թիւ 16 կարօնները, որոնց պայմանաժամը լրացած էր 1898 սեպտ. 1/14ին, Հանր. Պարքի վարչութեան պիտի մնան, եթէ գանձուած չըլլան մինչեւ 31/13 սեպտ. 1904։ 6—12

Ճանապարհորդի իմ հիւանդներուս երբ ինֆլուէնզային հետեւանքը եղող սաստիկ հարբեսին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրանտրոֆի հանքային ջուր, եւ լուսագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՏՈՔԹ. ՍԹԻՖՈՒԼԻ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 5 Ցուցիս			
Օսմ. Ֆոնսոլիտէ Միացեալ	Օ. Ո.	92	10
Ղամկեն բարձր գին	»	92	11
Ամէնէն վար գին	»	92	01
Բումէլիի Երկաթուղի գոց.	ֆր.	120	12
Ամէնէն բարձր գին	»	120	37
Ամէնէն վար գին	»	119	87
ԲԱՑՈՒՄ 7 Ցուցիս			
Օսմ. Ֆոնսոլիտէ Միացեալ	Բ. Կ.	92	12
Բումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	120	12
Շիրքէթի Խայրիէ	»	29	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռէժի	»	—	—
Օսմ. Գանքա	»	—	—
Ցունական պանքա	»	442	—
Տէյրսոզ	»	258	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.	»	4	47
Թրամուէյ բաժնեթուղթ	»	6	10
» ժուիսանս	»	2	—
» պարտաթուղթ	»	482	—
Գարամ Գ. Գոլոյ	»	510	—
Թրանսվալ	»	110	—
Գրէյթ Ծոնսիդ Էմիքսէյն Ա	»	280	—
» » » Բ	»	267	—
Լավրիոտ	»	49	—
Ամատոլի Երկաթուղի բաժնեթուղթ	»	12	12
» պարտաթուղթ	»	527	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	—	—
» » » չէք	»	169	37
Բարիզ » »	ֆր.	22	93 3/4
» » » չէք	»	—	—
Գէրլին մնտոկոս չէք	մարք	13	57
Վէնէնա չէք	ֆիոր.	21	80
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	Դրշ.	87	12
Ազգային ոսկի	»	109	38
Բոլ եմբէլիպլ	»	20	20
Գրիմիշ	»	51	06
Մէնկիսէ արծաթ	»	108	02
Մէջիտիէ	»	—	—
Բուպի Ղզիաղրամ	Օ. Ո.	6	62

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 18 Ցուցիս			
Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	55
Միացեալ պարտաթուղթ	բաց. Դրշ.	85	30
	փգ. »	85	65
Օսմ. Գայս. Գանշա	ֆր.	587	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բումէլի երկաթուղի	»	122	50
Օսմ. ժարքասուն	»	460	—
Օսմ Ռէժի	»	361	—
Բրիսրիթէ Թիւրք 4 %	»	488	—
Գրէյթ Լիոնէ գուբոնը կտրած	»	1111	—
Իտալական Ռանթ	»	104	10
Սպանիական արտաքին	»	87	47
Թրանսվալ	»	110	50
Ռուսական 4 %, 1901	»	—	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	210
Դրամագեղչ	»	—	—
ՎԻԵՆՆԱ, 18 Ցուցիս			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	229	50
Բումէլի երկաթուղի	»	127	75
Օսմ. Ռէժի	»	331	50
ՊԵՐԼԻՆ, 18 Ցուցիս			
Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	22	20
Բումէլի երկաթուղի	»	127	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	108	—
Փխն. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	290
ՊՐԻՍԼ, 18 Ցուցիս			
Միացեալ պարտ		94	68
Բումէլի երկաթուղի		122	—

ԹԱՆԿԱՐԱՆ

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՄԻՈՅՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 19 յունիս.— Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ հակառակ անձրեւներուն, Քուրբաքի զօրավարին բանակը սկսած է դէպի հիւսիս յառաջանալ։ Բանակին առաջապահական վիճակը գ

ՅՕԳԱՅԱՒԵԼ ՅՕԳԱՏԱՊ

ԱՊԱՀՈՎ ԲՈՒԺՈՒՄ

ԿՕՏԻՆԱՅԻ ԸՄՊԵԼԻՈՎ

Պատրաստուած Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կայսերական-արքայական համապատասխան տարրաքաններէն

Ռ. ԵՒ Ժ. ԿՕՏԻՆԱՅԻ կողմէ

Օգտակարային բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս գլխու ցաւ, ջղացաւութիւն, մէջքի ցաւ, կռնակի ցաւեր եւ ծունկերու ցաւեր արմատական կերպով կը բուժուին ԿՕՏԻՆԱՅԻ դարմանով։

Ամբողջ Թուրքիոյ համար ներկայացուցիչ Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ., Գալաթիոյ խան թիւ 5։

Կը գտնուի նաեւ Վիեննան Գատական էֆ.ի դեղի մթերանոցը եւ բոլոր գլխաւոր դեղաբանները։

Գուշակները երեք շիշէն պակաս չի ղրկուիր

Գուշակներու համար կը փնտռուին պատուաւոր եւ գործունեայ գործակալներ, խիստ նպաստաւոր պայմաններով։

ԳՏ ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ
ԱԼԴՐԻԼ ՏԸ ՄԱՆԹ

ՏԸ ՌՈՒՐԼԻՍ
RICQLÈS

ՄԻԱԿ ՀԵՄԱՐԻՏ ԱԼՔՈԼ ՏԸ ՄԱՆԹ ՈՐ ԵԱՐԱՒԻՐ ԿԸ ՑԱԳԵՑՆԻ ԵՒ ՋՈՒՐԸ ԿԸ ՄԱՔՐԻ

Ը Կրուժէ սրտի, գլխու եւ ստամոքսի ցաւերը, ինչպէս նաեւ դժուարամարսութիւնը, եւ բոլէջինը։

Ակռաներու եւ արդուզարդի համար շատ լաւ է. նաեւ համաճարակներու դեմ իբրեւ նախազգուշական միջոց կը ծառայէ։

ԿԵԼՆԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ
ՌՈՒՐԼԻՍ ԱՆՈՒՆԸ ՊԱՏԱՆԶԵԼ

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

ԱՆԴԱՄ 1900ԻՆ ՊԱՐԻԶԻ ԺԻՒՐԻՒՆ ՕՄԷՆ դեղ արաճներու մէջ կը ծախուի

9—36

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Բարձրաբերդ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Գանձայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հափտանը Պողոս, Օսմ. Նամակատան դէմը։

Դեպ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զաւոխ
Մարբուհճիլար, Զարչարը խան, թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ· ՊԱՒԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ պէտք են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բէա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան թիւնէլի եռաս։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարչը պօղը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորոգութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բէրա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարդիս պէյ Տիզ օղլուի ատենը։

ՅԱՆՈՒ ՄԱՂԱԶԱ ԵՒ ՍԵՆՆԱԿՆԻՐ

Կալաթա, Եէր Ալթը Ճամի փողոցին գլուխը Ադգ. Հիւանդանոցի վագիլն կանգնուած խանութը եւ վրան գտնուած սենեակները ծախու ըլլալով, փափաքողները կրնան դիմել Առեւտրական Սենեկի լրագրին Թուրքերէնի ճիւղին գրասենեակ Արտաչէս էֆ. Քէօմիւրճեանի։

10—10

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԱՄՆԱԼԻՆ ԵՒ ԱՐԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հուս փոխադարձ հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գումար՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխառութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր չահերը։ 1901ին ապահովագրելոյ վճարուած չահաբաժիններու գումարը Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ռեգիստրական բոլորը միշտ հիմա ուրիշ որ է ընկերութենէ կը յանձնուած է իններէն աւելի ռասպրեան և շահաւոր պայմանագրութիւն է։

Ամենամեծ դրամական ապահովութիւնը։ Ամենամեծ ցաջողութիւնը։ 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՐԴ ՌԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. ԹՎ.

ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Համայնագիտական բառարան եօրը հատորէ բաղկացեալ (վերը հրատարակուած)

Հետզհետէ արդի կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառգիրք մը։ Այդ պատճառաւ է որ հրատարակի յանձնուեցաւ մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍԸ, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին ատենների կատարեալ, իրապէս արդի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առատօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէսներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հինգերորդ գիրքը գերընթեր է մինչեւ հիմա ծ անապի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէսներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կարելի է սպասել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մանքարնաս փողոց, թիւ 17, խնդրողին 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իրր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմակուան գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կաղմուած, վճարում. 100 ֆրանք ստորագրուած ատեն, եւ միւսը՝ վեց ամիսէ վեց ամիս։

Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մանքարնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրուողները կը ստանան հրատարակուած վեց փառաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻՍԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵՍԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁՍՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց զուտարիւ վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրերէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄՈՐԻԶ ՏԸ ՖԼԷՆ, Դրանսատլանտիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԻՄ., Նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բաւած Քաբրբաշը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.
ՍԱՆՈԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տուի այն ֆճիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապես։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԷ
Ընդմէջ Հրի կ. Պոլսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոգս	1111	Մաս	724	Բոգարիս	136
Ալէքթ	3607	Գոնկս	1936	Կրտնս	1195	Մարէնկս	2273	Սաֆոս	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	835	Հիրս	775	Մարդէլլ	3719	Ֆիրթս	1735
Արիոսրս	2277	Ֆիտս	43.1	Հիտալկս	1581	Մէքստ	3317	Սիլվիս	1193
Պասանս	1822	Տուինս	957	Հի ատ	372	Միլ	1057	Սը բս	1203
Գորտինս	1264	Տուրս	3383	Հորաթիս	3670	Մո դէպէլլ	1735	Թասսոս	1323
Պրավս	1076	Տէաթս	1713	Հոմէր	595	Մուր Ա	24 9	Թ. Ուիլիըն	15 6
Պրիւնս	841	Տիտամ	5 4	Իակս	2354	Էրս	1033	Թոր ռ	3327
Գրիֆֆս	448	Էպոս	2461	Իտանս	5 43	Օհ ռ	1110	Թոլ տս	1470
Դէյրս	1371	Էլտորատս	1520	Ձէյնս	1080	Օնէաղ ռ	4036	Թ ռ բիտ ռ	487
Գաիրս	1837	Է. ագս	84	Ֆէնս	1053	Օրլանս ռ	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	9.4	Ֆլորինս	3307	Բուլէրմ	63	Վասս	1914
Դ. զ	1094	Ֆին ա տ	1828	Գոլնս	1700	Բոլ	510	Վոլտ	1289
Զիբալ	2739	Ֆլամինկս	549	Լէս	1083	Բ. ալեն	229	Վ. Լիտրն.	2396
Ս սէրս	831	Ֆրանսիսրս	4582	Լ բանեզ	2272	Բրա լ ռ	1663	Եէտոս	1350
Հլիս	1697	Հ. ալիէ	306	Լիվոլուս	1643	Բոլրս	1613	Էէրս	1200
Գոլորատս	4225	Կիկանս	1143	Լոնէզս	3191	ոսէռ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հրէն հոս հասած է։

Միքաս շոգենաւը, նաւապետ Թորբ։

Ընդհանուր վաճառքով Հրէն հոս կը սպասուի։

Ալիքրս շոգենաւը, նաւապետ Հիք, մայիս 30էն։

Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԼՁՕՏ
Թիւ 22—24, Գիւլիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա 377

COMP RUSS

Navigation à Vapeur et de Comme.
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յունիս
Գշ. 8/21 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւ. Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Փիրէ, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Հայֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ս. 10/23 Օտեսա ժամը 10ին առաւ։
Շբ. 12/2 Մէրսինա, Իզմիր, Փիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ. 10ին առաւ։
Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն ԻՍՓԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ԹԱՒՇՈՒԱՆ ՇՈՒՏԵՆԵՐԸ

Յունիս 20ին Իմիրէթիի, Անաս. եղերքին։

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Յունիս 21ին Իմիրէթիի, ուղ. Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գալաթա, Թօփհանէ քարափին վրայ։
515 Թ. ՐԷՊՈՒԼ

ՓԻՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բաղին Լիվրբուլի եւ Արեւելեայ մասին։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվերնիա	13000	Միլվանիա	[illegible]
Սարմանիա	18900	Փենսիլոնիա	[illegible]
Լուսանիա	12950	Վերլա	[illegible]
Գամանիա	12950	Բաւլա	[illegible]
Յուլիանիա	8845	Թրքիա	[illegible]
Ուսանիա	8128	Սիբերիա	[illegible]
Ֆինոնիա	8120	Սամարիա	[illegible]
Ալբանիա	7392	Ալէքսս	[illegible]
Ուլանիա	7269	Եէրուսալէմ	[illegible]

Դիմել առ ՅՈՒՐԻ Լ ՍԻՍԷՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

Աւարտեցաւ ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՄՆԵՐՆ

"ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (94)

ԲԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Դ.

ՈՒՐՈՒԱԿԱՆԸ

Իր յոդնատանջ հետազօտութիւններէն շեղում մը ըլլալու համար, սկսած էր գրել դուքը, ձեռնարկելով մեծ գործի մը, որ գրական սալոններու մէջ տրամադրեալ դառնալ ըլլալով, ապահովաբար իր հեղինակը պիտի առաջնորդեր կաճառին։

Այդ գործին անունն էր Դիւանագիտութիւնը Լուի ԺԴ-ի ատեն։ Հմտալից երկասիրութիւն մըն էր, ուր դուքը կատակցական դիւռն կուրիներէ զերծ մարդու մը պայծառամտութեամբ կ'ընդլայներ իր նիւթը։

Սկսուած գլուխին առնչ անցաւ՝ աշխատելու համար։ այդ գլուխը նուիրուած էր Հիւկ տը Լիոնի ու Պիրենեան դաշնագրին...

Սակայն, Ռլոթիլտ, իր սենեակը քաշուած, գլուխը ձեռքերուն մէջ առած, լիշատակներով կ'օրօրուէր։

Իր խորունկ երազանքն աթոռեցաւ, երբ սենեկապանուհի մը ներս մտաւ, տրածթէ ափսէի մը վրայ դրուած նամակներ բերելով։

Ռաւվրէյի դքսուհին ամէն օր կ'ընդունէր բազմաթիւ նամակներ, որոնց ամենքն ալ բարեգործութեան հետ կապ ունէին։ Անոնց մանք օգնութիւն կը խնդրէին, իսկ ուրիշներ շնորհակալ կ'ըլլային վեհանձն նուիրատուին։ Մարդասիրական հաստատութիւններ հաշիւ կուտային դքսուհիին կողմէ նուիրուած գումարներու գործածութեան մասին, որոնք կարօտներու կը տրուէին։

Ռլոթիլտ ակնարկ մը ձգած էր իր ստացած նամակներու ամբողջութեան վրայ։ գրի մը տեսքը խոր տարուտ մը ազդեց։ Իր սենդոտ ձեռքով բռնեց նամակի պատրան մը, զոր դողդողալով բացաւ գրեթէ։

Նամակը սա բառերը կը պարունակէր.

«Պէտք է լսուայ, հակառակ ամէն լսատարութեան։

«Հակառակ անցեալ ձախողութիւններու, ձեզի գրող բարեկամը այսօր կը վստահացնէ թէ իր անդուլ ջանքերուն մէջ յաջողութիւնն շնորհիւ, յուսադրիչ հետքեր ընդունիլ սկսած է։»

Դքսուհին անյագօրէն կարդաց այդ անստորագիր նամակը։

Ցնցոյ ոգի ելաւ, գլուխը բացաւ եւ հոնկէ հանեց ուրիշ նամակներ ալ, որոնք կը նմանէին քիչ մը առաջ ստացած նամակին։

Բան հատի չափ կային այդ գիրով նամակներ։ Առաջինը ընդունած էր ապաքինման ատեն, Պ. ը Ռաւվրէյի կողմէ ազատուելէ յետոյ։

Ամէն անգամուն ալ քանի մը տողէ բաղկացած կ'ըլլար նամակը։ Տեսակ մը տեղեկագիր էր, ուր հակիրճ կերպով ամփոփոյթը եղած էր նամակագիրին հետապնդումներուն։

Օրին մէկը, մռայլ յուսահատութիւն մը կը տիրէր գրուած նամակին մէջ... Ցաղորդ նամակը յոյսի նշոյլ մը ընդլայնարել կուտար։ Երբեմն ալ կատարուած քննութեան մը վախճանը, լաւուած, վերակսուած ու յետոյ վերջնապէս երեսի վրայ դնուած հետապնդումի մը պատմութիւնը կ'ընէր։

Վերջապէս, բոլոր իրադարձութիւնները իրարու կը յաջորդէին, առանց փոփոխութիւն առաջ բերելու կացութեան մէջ։

Սակայն Ռլոթիլտ անանուն թղթակիցը ապագային վրայ չէր կրնար իր վստահութիւնը, ապահովցնելով թէ իր նպատակին պիտի հասնէր։

Միակ անձ մը կրնար նմանօրինակ զեկոյցներ հաղորդել Ռաւվրէյ դքսուհիին. Ֆիլիբ ը Լանժվիլն էր ան։

Սէրմանի մասնիրը, ինքն ալ, յանկարծ անհետացած էր։

Դուքսին ուղղած մէկ նամակին մէջ, Ֆիլիբ իմացուցած էր իր ընտանեկան յարկին մէջ առաջ եկած անհամաձայնութիւնը։ Հրաժեշտի ողջոյն չառնելուն համար ներողութիւն խնդրելէ յետոյ, յայտնած էր իր որոշումը, այն է օտար երկիր երթալ, ընտանեկան վիշտերը մոռնալու համար։

Դքսուհին լուռ մնացած էր, երբ ամուսինը իրեն իմացուցած էր այդ նամակին իմաստը. այնուհետեւ երկու ամուսիններուն միջեւ հաղորդակցութիւնը խօսք կը բացուէր Լանժվիլ կոմսին վրայ։

Բայց Ռլոթիլտ սա համոզումը ունէր թէ Ֆիլիբ չէր հեռացած Բարիզէն, քանի որ այդ խորհրդաւոր նամակները, կանոնաւորապէս ղրկուած, անկէ կուգային։ Թէ հայրը եւ թէ մայրը իրենց աղջիկը կը հետապնդէին։

Ի՞նչպէս կ'ըլլար որ աէր եւ տիկին Ռաւվրէյ չէին կրցած իրենց խուզարկած արտեսներուն մէջ կոմսին հետքը գտնել... Ի՞նչպէս կ'ըլլար որ քանիցս իրարու չէին հանդիպած անանք, այդ հասարակաց գետնին վրայ...

Մէր կը գտնուէր Պ. ը Լանժվիլ... Ի՞նչպէս կ'ապրէր... Հա՞ էր գաղանիքը, ու դքսուհին չէր ուզած թափանցել զայն։

Այսպէս, հակառակ այդ կնոջ ու երկու մարդոց անհատական ձիգերուն, փոքրիկ Իվոնի անհետացումը ծածկող քօղը չէր վերցուեր...

Իր անխոնջ թղթակցին վերջին նամակը կարդալէ եւ ձեռքին մէջ բռնած նամակներու արցունքին վրայ ուեւլնելէ յետոյ զայն, տիկին ը Ռաւվրէյ սարսուռ մը զգաց։ Դքսուհին ծնրադրեց եւ սկսաւ Աստուծոյ պաղատիլ որ իր վրայ գթայ։

Թերեւս, ինչպէս կը յայտնէր քիչ մը առաջ կարդացած նամակը, օրին մէկը պիտի լուծուէր առեղծուածը։

Թերեւս, Պ. ը Ռաւվրէյ կամ Պ. ը Լանժվիլ — թերեւս նոյն ինքն դքսուհին — պիտի յաջողէր երեւան հանել անհետացած աղջկան թաքստոցը...

Բայց երբ աղջիկը դառնար իր մօրը գիրկը, այս վերջինը պիտի ճանչնար այդ էակը, որ այնքան արցունք թափել տուած էր իրեն...

Այս մտածումն խելայեղ, Ռլոթիլտ կը սեղմէր ճակատը, կարծես արդիւնք ուզելով իր դանդաղկոտ գաղափարներուն խուսափանքը... Ցնցոյ սրտին տարուբերումը, որ ցաւագին ուժգնութեամբ մը կը արտիր։

Շատոնց կը տառապէր խեղճ կինը... մարդկային ուժերը, նոյն իսկ մօր մը ուժերը անտանելի չեն...

Ռլոթիլտի ուժերը պիտի սպառէին իսկոյն, եթէ մէկը գոռ ըլլ էրեն. «Երկինք ներեց քեզի... փրկութիւնը, վերանորոգումը չնորհեց... Ազիկի քովդ դարձած է եւ ալ ետ չպիտի դառնայ... Անոր երեսը նայէ... Անքան անիծի է որքան գեղեցիկ... պիտի պղտոր քեզ, ինչպէս դուն ալ պիտի պղտոր զայն... Ձեր երկուքին համար նոր կեանք մը պիտի սկսի, ուր երբեմնի ամբոխումներուն ոչինչ պիտի մնայ։»

Ռաւվրէյ դուքսը ի զուր փորձած էր կինը հեռու պահել մեկուսացումէ, որպէսզի հաճոյք կը զգար ան։ Դուքսը կը կարծուէր թէ այդ մեկուսացումը ազնուական հեռանքներ պիտի ունենար։

Ռլոթիլտի հեղհեղամոլ բնաւորութեան հակառակ, դուքսը քաջալերութիւն մը հանդիպած էր, որուն չէր կրցած յոյսիլ։

Դքսուհին չատ հաղորդակցութիւն կը կրէր մամուսին հետ պարտ մը կատարելու։ Տարաբախտ կինը որոշումի ժպիտով մը կ'ըսէր թէ չէր ուզեր զայն տեսնել, մանաւանդ աղջիկներու հանդիպելու...

Դուքսը եւ դքսուհին ալ չէին լսեր իրար աշխարհի ընկերութեան մէջ. իրենց ընդունելութեան օրանքն ալ վերջնապէս փակուած կը թուէին։

(Շարունակելի)